curieruladventist.ro

ADVENT SZEMLE

2021. MÁRCIUS: A LÉLEK HARMATA + RUTH TÖRTÉNETE
+ JESUS IS MY CO-PILOT!? + AZ ADVENTISTA OKTATÁSRA VONATKOZÓ JELENVALÓ IGAZSÁG + RIZPA – A NEMZETALAPÍTÓ NŐ
+ AZ ÖRÖKKÉVALÓ LÉNYEK + „AZ EGYÜTTÉRZÉSRŐL... CSAK JÓT!"
+ A MESSIANISZTIKUS IMPERIALIZMUS + MISSZIONÁRIUS PERSPEKTÍVÁK

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁRÓKNAK

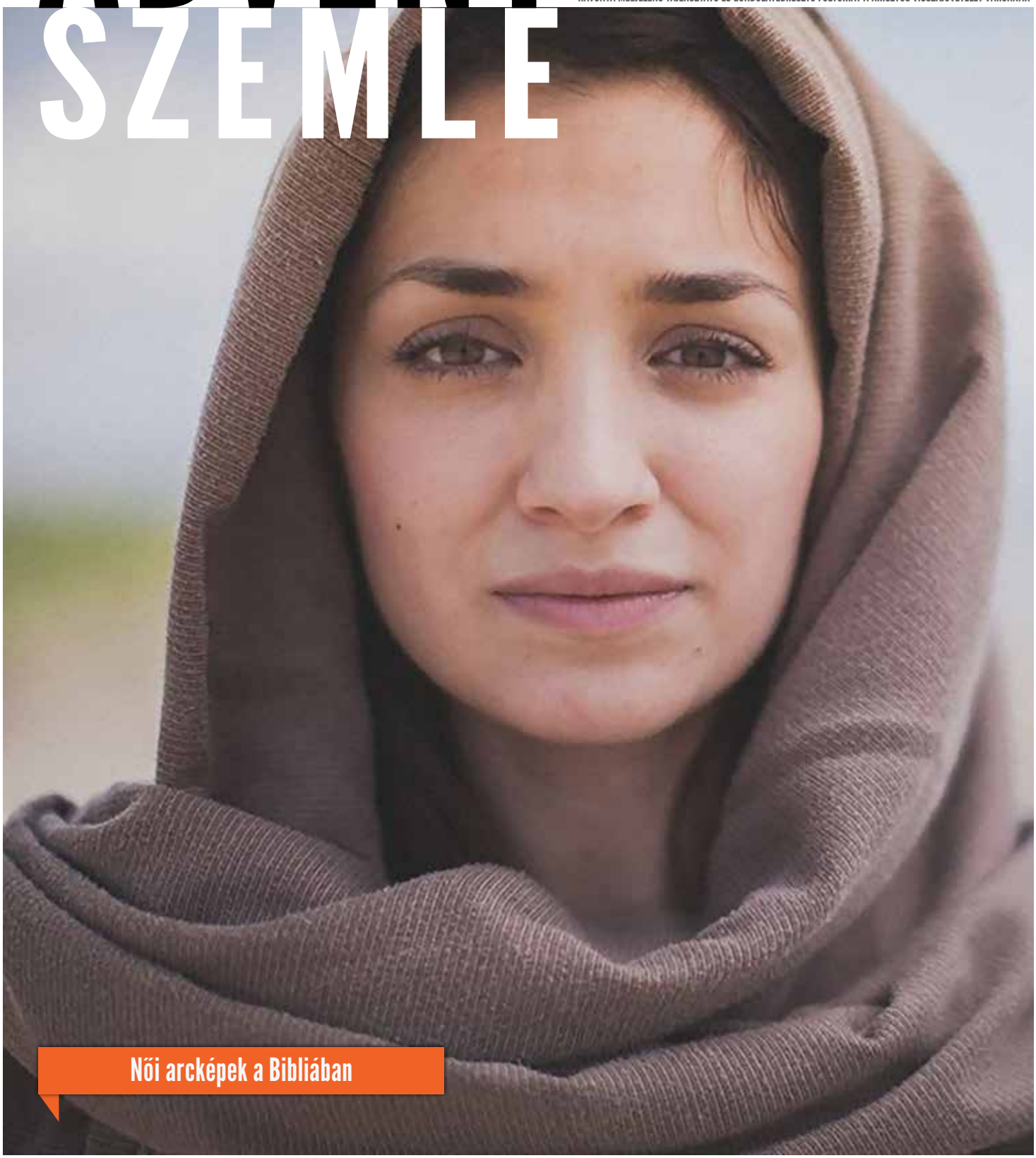

Női arcképek a Bibliában

ADVENT SZEMLE

„Íme, Én hamar eljövök…”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövetelét.

KIADÓI ÚJDONSÁG

A NAGY küzdelem

A világ történelme Ellen G. White csodálatos könyveiben a *megváltás története*ként bontakozik ki előttünk. *A nagy küzdelem* c. könyvben nemcsak az Isten és Sátán közötti kozmikus konfliktus tárul fel előttünk (újra), hanem azok a lényeges részletek is, amelyek a *jelen* és a *közeljövő* „kulisszatitkaiba” nyújtanak betekintést, eljutván a bűnös emberiség történetének befejezéséig, Jézus dicsőséges visszajöveteléig. A kellemes olvasás és a jobb megértés érdekében ezúttal a könyv színes, képekkel gazdagon illusztrált kiadásával örvendeztetjük meg olvasóinkat.

Az ókori római amfiszínrum, a Colosseum.

NYÍLTAN ADVA

02

FEJEZET

Üldözés az első századokban

Ezrek kerültek börtönbe, és ezrek áldozták fel életüket, de mások léptek a helyükbe. A keresztény hit mártírjainak, akiket Krisztus győzőknek nevezett, az üdvösségük biztosítva van. A nemes harcot megharcolták, és Krisztus eljövetelekor megkapják a dicsőség koronáját. A szenvedés, amelyet elviseltek, a keresztényeket közelebb vitte egymáshoz és Megváltójukhoz.

Amikor Jézus kinyilatkoztatta tanítványainak Jeruzsálem végzetét és a második advent eseményeit, megjövendölte azt is, hogy Isten népének mi lesz a sorsa Urunk mennybemenetelétől kezdve egészen addig, amíg hatalommal és dicsőséggel el nem jön, hogy megszabadítsa népét. A Megváltó az Olajfák hegyén ülve már látta az apostoli egyháznak az üldöztetés miatt szétszóródását, és azt is, hogy a tanítványok hogyan fogják majd szétvetve az egész világon terjesztik a szent igazságot. Néhány rövid, de súlyos kijelentéssel megjövendölte azt, hogy a szent igazságot szolgálók urai milyen rettenetes sorsra ítélik Isten egyházát. Krisztus követőinek ugyanazt a megalázó, szégyenteljes sorsot kellett tapasztalniuk, amelyen Mesterük járt. A világ szemében a szolgák nem lehetnek más, mint az urak, akik a szolgákat szégyenteljes halálra ítélik. Ezt a szégyenteljes halálnak kellett mindazok ellen fel fogó lángolni, akik az igazságot szolgálják.

Az ókeresztény egyház történelme tanúsítja, hogy a szent igazságot szolgálók szenvedése és halála mennyire szétszórta az igazságot szolgálókat. Nem volt az a rabszolgaőr, aki ne tudta volna, hogy a szolgák szenvedése és halála mennyire szétszórta az igazságot szolgálókat. Nem volt az a rabszolgaőr, aki ne tudta volna, hogy az evangélium diadala a pogányok szívén és lelkén aratott diadala lesz. Ezért az ősegyházban az üldözés a szent igazságot szolgálókat szétszórta, és az igazságot szolgálókat szétszórta az üldözés

A LÉLEK HARMATA

Csodálatra méltó, ahogy Isten hitehagyó népéhez, Izraelhez viszonyult. Miután szembesítette állapotával, szeretettel megdorgálta bűnei, bálványimádása és lelki paráznasága miatt, majd bátorító üzenetek kíséretében megtérésre hívta, s ezzel egy időben, egy páratlan hasonlattal, felkínálta isteni közösségét: *„Olyanná leszek Izraelnek, mint a harmat”* (Hós 12:6). A Szentírás Szentlélekre vonatkozó hét jelképe közül a harmat az egyik (eső, harmat, olaj, galamb, szél, tűz, pecsét).

Mit üzen Isten ezzel az ígérettel? Amint kezdetben a harmat elegendő volt a föld megöntözésére, hogy az meghozza termését (1Móz 2:6), hasonlóképpen biztosítja a Szentlélek az üdvösséghez szükséges lelki áldások bőségét. *„A Szentlélek kinyilatkoztatja Isten Bárányát, aki hordozza a világ bűneit. A Szentlélek meggyőz a bűnről. Ha a bűnös átadja magát a Lélek megelevenítő befolyásának, megtérésre jut és felismeri az isteni követelmények iránti engedelmesség fontosságát”* (Apostolok története. 35. o.).

A Szentírás harmattal kapcsolatos szemléltető képeinek több lelki üzenete is van. A harmat – a Szentlélek – észrevétlenül hull, és hatalmába kerít mindent (2Sám 17:12). Zsoltárok 110:3 verse bemutatja a keresztény élet hajnalhasadását: *„Hajnalpír méhéből lészen ifjainak harmatja”*. Amikor Isten szeretetének melegére felébred az ember lelkiismerete, a Szentlélek „beharmatozza” az újjászületett életet. A harmat mint az örök élet, a kegyelem és isteni jóindulat szemléltetője (Zsolt 133:3; Péld 19:12), de Ézsaiás szerint életadó is (26:19), mert lelki életre vezeti a bűneikben meghaltakat. Mikeás ugyanezzel az analógiával fejezi ki a „maradék” küldetését és Istentől való kizárólagos függőségét: *„Jákobnak maradéka olyan lészen a sok népek között, mint az Úrtól való harmat…, mely nem emberben reménykedik, és nem bízik embernek fiában”* (5:7).

A Szentlélek harmatának áldásai

A Lélek harmatának egyik fontos áldása a bálványaink iránti közömbösség, mert az „én” újjászületés általi megfeszítése romba dönti a bálványokat. Az egykor értékesnek tűnő dolgok „szemét” minősítést kapnak, miután a damaszkuszi úton a Lélek harmata megvalósítja *„az elme megújulását”* (Róm 12:2). *„Miután a Szentlélek meggyőzte az embert a bűnről, az életszentség és igazság színvonalát feltárta előtte, elvonja szeretetét a világ dolgaitól és betölti lelkét a szentség utáni vággyal”* (*uo.* 35. o.).

Az eredmény? *„Virágozni fog, mint a liliom, és gyökeret ver, mint a Libánon”* (Hós 12:6). A Szentlélek harmata a törékeny hajtásból termőfát „varázsol”, amelynek gyümölcsei az Úr Jézus erényeinek tükröződése az emberben (Gal 5:22). A Szentlélek Isten gyermekeivé tesz, enélkül nincs lelki élet, gyümölcstermés, sem örök élet.

Még érvényes az ígéret: olyanná leszek neked, mint a harmat! Itt az ideje, hogy szíveinket kiterítsük Isten előtt, mint hajdanán Gedeon a gyapjút, hogy átitassa életünket a Szentlélek gazdagon hulló harmata. ■

Szász Ernő, lelkipásztor, az Élet és Egészség Kiadó magyar szerkesztőségének koordinátora

TARTALOM

3 **Vezércikk**
Szász Ernő
A Lélek harmata

4 **Női arcképek**
Emilian Niculescu
Ruth története

6 **Elmélkedés**
Pálffi Miklós
Jesus is my Co-pilot!?

9 **Családi élet**
Gerald Klingbeil
A láng megőrzése

10 **Adventista oktatás**
Emanuel Sălăgean
Az adventista oktatásra vonatkozó jelenvaló igazság (III)

12 **Lelkiség**
Dan Constantinescu
Érted, amit olvasol?

14 **Női arcképek**
Gerald Klingbeil
Rizpa – a nemzetalapító nő

16 **Egészségügy**
Constantin Dinu
A COVID-19 túlélési mutatói, 7.4-es verzió (IV)

18 **Hitelvek**
Ștefan Radu
Az örökkévaló lények

19 **Online evangelizáció**
Balla Loránd
Én vagyok

19 **Nyugovóra tért**

20 **Elmélkedés**
Gili Antea
Várni foglak!

23 **Teológia**
Costel Gogoneață
Babilon – a Jeremiás és a Jelenések könyvének tipológiai-teológiai eleme (III)

26 **ADRA**
Daniel Neacșu
„Az együttérzésről… csak jót!” avagy „Amiért sosem fog kiveszni az együttérzés!”

28 **Teológia**
Florin Lăiu
A messianisztikus imperializmus (III)

30 **Szívtől szívnek**
Aurel Neațu
Misszionárius perspektívák

31 **Gyermekek oldala**
Alina Chirileanu

RUTH TÖRTÉNETE

Az Isten családjába való beépülés lenyűgöző leckéje

Ruth könyve a legtisztább és legnemesebb ragaszkodás, barátság és hűség egyik fontos tanulságát fogalmazza meg. De ami még ennél is több: egy pogány eredetű nőnek a legfontosabb családfába – az emberként megszülető Jézus Krisztus családfája legfőbb ágába – való beépülésének lenyűgöző történetét tárja az olvasók elé.

A történet egy egzisztenciális válság feltérképezésével indul: rettenetes éhínség pusztít az országban, még Betlehemben is, amely város nevének jelentése: „a kenyér otthona". Elimélek, a négytagú család feje elhatározza, hogy egy időre elköltözik Moáb földjére, a szomszédos országba, amely azonban pogány terület volt. Évek múltán Elimélek halála nem készteti őket a hazatérésre, ellenkezőleg, a család gyökeret ereszt a moábiták földjén. Két fia moábita lányt vesz feleségül, ami úgy tűnik, állandósítja az ottmaradásukat. Tíz év után egy újabb, sokkal kegyetlenebb válság következik, amely megváltoztatja a helyzetet. A családban bekövetkezik a tragédia, meghal a két fiú, két, kilátástalan özvegyet hagyva maga után.

Egészen eddig az ihletés nagyon vázlatos beszámolót kínál fel az olvasó számára, csupán a fontosabb eseményeket érinti, részletezés nélkül, mindössze 5 bibliavers elég ahhoz, hogy megalapozza az előttünk álló történetet. Ettől a pillanattól kezdve azonban a leírás alapossá, részletgazdaggá válik, mint egy hirtelen szélessé és méllyé váló folyóvíz, megtelik élettel, a szereplők beszélgetni kezdenek egymással, az egész történet dinamikussá válik. És mivel a kommunikáció nemcsak tranzitív, hanem reflexív is (kommunikáció által ugyanis nemcsak információkat közlünk másokkal, hanem öntudatlanul önmagunkra is reflektálunk), kezdjük jobban megismerni a három asszonyt: Naómit, Ruth-ot és Orpát, de főleg Ruth-ot, a könyv főszereplőjét.

Naómi úgy dönt, hogy legyőzöttként visszavonul a kegyetlen élet színpadáról, ahol férjét és két fiát is elvesztette. Le akarja zárni élete e fejezetét, és vissza akar térni hazájába, szülőfalujába, mivel megtudta, hogy „meglátogatta az Úr az ő népét, hogy adjon nékik kenyeret" (Ruth 1:6). Elindult és a két menye követte.

Hálatelt szavakkal, jókívánságokkal, a menynyei irgalom és vezetés hatása alatt megpróbál gyengéden elszakadni családja utolsó kapcsolataitól. Ezek a kapcsolatok azonban nagyon erősek, és Ruth és Orpa úgy döntenek, hogy követik anyósukat: „Bizony mi veled együtt térünk a te népedhez!" – mondták mindketten egyhangúan. Személyes érdekei meggyőzhették volna Naómit, hogy fogadja el menyei rendkívüli ragaszkodását. Az ő korában, társadalmi és anyagi állapotában jól jött a segítségük. A következőkben azonban a személyes érdektől közömbös, tiszta önzetlenség

beszél belőle. Az önzetlenség nem mindig jelenti a személyes előnyökről való lemondást, nem minden esetben zárja ki egymást a személyes érdek és az önzetlenség. És ebben az esetben éppen ilyen fajta önzetlenséggel van dolgunk. Naómi megpróbálja tudatosítani a menyeiben, hogy semmilyen jövőt nem garantálhat nekik, és a hasznukat szolgálná, ha a saját országukban maradnak és visszatérnek a szüleikhez. Ez a második beszélgetés vízválasztónak bizonyult a két meny esetében. Orpa megcsókolja az anyósát, és hazamegy.

Ruth azonban marad. Naomi az „Orpa-érvet" használja fel arra, hogy meggyőzze Ruth-ot, kövesse a sógornője példáját. De amit erre Ruth válaszol, az a ragaszkodás valaha elhangzott egyik legszebb vallomása:

> „Ruth pedig monda: »Ne unszolj, hogy elhagyjalak, hogy visszaforduljak tőled. Mert ahova te mégy, oda megyek, és ahol te megszállsz, ott szállok meg; néped az én népem, és Istened az én Istenem. Ahol te meghalsz, ott halok meg, ott temessenek el engem is. Úgy tegyen velem az Úr akármit, hogy csak a halál választ el engem tőled!«" (Ruth 1:16-17).

Tény, hogy ezeket a szavakat egy meny mondta az anyósának, de ettől függetlenül kihangsúlyozzák, hogy melyek azok a területek, amelyeket a két, egymást szerető személy közötti teljes és tartós ragaszkodás feltételez. Említsük meg a Ruth szavaiból kitűnő hét elemet, amelyek együtt az igazi barátság fogalmát alkotják meg:

- A (vissza nem fordítható) elköteleződés erőssége: „Ne unszolj, hogy elhagyjalak!" (Ruth 1:16).
- Közös célok: „Ahova te mégy, oda megyek" (*uo.*).
- A földrajzi hely által meghatározott közösség: „Ahol te megszállsz, ott szállok meg" (*uo.*).
- Társadalmi és nemzeti közösség: „Néped az én népem" (*uo.*).
- Vallási közösség: „Istened az én Istenem" (*uo.*).
- A közös sorsban való osztozás: „Ahol te meghalsz, ott halok meg" (1:17).
- Halálig tartó hűség: „Csak a halál választ el engem tőled" (*uo.*).

Ruth meglepi Naómit ezzel a mély és nagyon szép vallomásával, ami közvetett módon bizonyítja, hogy Ruth a nehéz évek alatt lelkileg éretté vált, és hogyha voltak is hiányosságai az élet bizonyos területein, a szükséges leckéket megtanulta, és most az abszolút elérésére törekszik. Való igaz, hogy bizonyos emberközi kapcsolatokban elvonatkoztathatunk a Ruth által említett elemek némelyikétől, amikor azonban a házasságról, a legfontosabb és legszentebb emberi kapcsolatról van szó, mindeniket a legnagyobb komolysággal figyelembe kellene venni. Az összeférhetetlenség bármelyik területen éreztetné a hatását, és negatívan befolyásolná a kapcsolat minőségét. Az élettapasztalatok számtalanszor bizonyították ezt. Ezért – és főként a házasság esetében – figyelembe kellene venni ezt a „hétszálas" kötelet, amely a házassági kötelék alapja, ugyanúgy, ahogy a hét hangjegyű zenei skála is a zeneművészet alapjául szolgál. A kínai zene csupán öt zenei alaphangot használ, ami meg is látszik a hagyományos énekeiken, zenei alkotásaikon.

TELJES RAGASZKODÁS

EMILIAN NICULESCU

RUTH KÖNYVE A LEGTISZTÁBB ÉS LEGNEMESEBB RAGASZKODÁS, BARÁTSÁG ÉS HŰSÉG EGYIK FONTOS TANULSÁGÁT FOGALMAZZA MEG.

Ez nagyon fontos mozzanata a bibliai leírásnak. Ezután a reflektorfények főleg Ruth-ra irányulnak, kiemelve jellemének szépségét az Isten népébe való beépülés folyamatában. Kövessük figyelemmel ennek az integrációnak a szakaszait, illetve azokat a magatartásbeli értékeket, amelyek ennek a sikerét biztosították:

- A betlehemi közösségbe történő beépülés: Naómi és Ruth letelepednek Betlehemben.
- Ruth kiveszi a részét a munkából: saját kezdeményezése folytán elhatározza, hogy megszerzi a megélhetést biztosító kenyeret, önként felajánlja, hogy részt vesz az egyik legmegalázóbb és legterméketlenebb munkában: összegyűjti az aratómunkások után a földre visszahullt árpa- és búzakalászokat.
- Ruth magatartása az által a tisztelet által is kitűnik, ahogy engedélyt kér a kalász összegyűjtésére a magántulajdonban levő termőföldön. Kitűnik szorgalmával, egyöntetűen értékelik a hozzáállását, főként Boáz, a mező tulajdonosa: megállás nélkül dolgozott reggeltől napestig, a táplálkozási szüneteket leszámítva.
- Este megosztotta Naómival munkája eredményét és az ebéd alkalmával megmaradt ételt.
- Ruth végül házasság által beépül Boáz családjába. A fiuk, Obed a későbbi Dávid király nagyapja lesz, majd ugyancsak ennek a családfának a legfontosabb ágán születik meg, szintén Betlehemben, a „kenyér otthonában" Jézus, az „Élet Kenyere", amely azóta kifogyhatatlanul a világ összes „éhes" embere számára rendelkezésre áll. ■

Emilian Niculescu, nyugdíjas lelkipásztor

JESUS IS MY CO-PILOT!?

„ÉN VAGYOK A SZŐLŐTŐ, TI A SZŐLŐVESSZŐK: AKI ÉNBENNEM MARAD, ÉN PEDIG ŐBENNE, AZ TEREM SOK GYÜMÖLCSÖT: MERT NÁLAM NÉLKÜL SEMMIT SEM CSELEKEDHETTEK!" (JN 15:5)

Szerény kutatásnak, de személyes bizonyságtevésnek is szánom ezt a cikket egy olyan jelenségről, amely egyre több embernek ragadja meg a figyelmét.

Kései kamaszkoromban történt, amikor egy gyülekezet kirakatában megpillantottam egy könyvet, amelynek kék fedőlapján egy kéz sárga színű csirkét tartott a tenyerén. 1998-ban jelent meg a könyv, életem egy olyan szakaszában, amely a naivitás periódusa, ugyanakkor a jövő őszinte keresése is volt. A címe „Erőleves a léleknek", Jack Canfield tollából, és a borítón egy alcím is szerepelt: „101 erőt adó és lélekemelő történet". Sohasem olvastam el, de gyakran láttam, és eléggé megragadta a figyelmemet ahhoz, hogy ne felejtsem el. Máig sem tudom megmagyarázni magamnak, hogy miért nem olvastam el azt a könyvet. Lehet, hogy azért nem, mert vegetáriánus lévén – de nemcsak elvből, hanem a leölt állatok húsának fogyasztásával szembeni undorból is – nem kívántam a „húslevest". Majdnem 20 év telt el, amíg személyesen találkoztam e furcsa könyv szerzőjével, Jack Canfielddel.

Az elmúlt 20 év alatt Romániában megjelent egy új mozgalom, amely észrevétlenül behatolt a társadalomba és az egyházba egyaránt, és amely nagyszerűen alkalmazkodik bármilyen életfilozófiához vagy hitvalláshoz: „Személyiségfejlesztő" vagy „motivációs" irodalom. E mozgalomnak nincs sem székhelye, sem hivatalos, valamilyen kormány által elismert státusza, mégis rendkívüli vonzereje és költségvetése van. A mozgalom üzenetét motivációs „prédikátorok" terjesztik méregdrága előadásokon keresztül, de a népszerű könyvek által is. Tanárok, lelkészek, üzletemberek, menedzserek, vezetőemberek, de diákok, fiatalok és közemberek is képezik fogyasztóközönségét, olyanok, akik arra vágynak, hogy az életük valamely területén sikeresek legyenek. Máskülönben a siker a kulcsszó, és az alapvető tanítást a következő szavakkal lehetne megfogalmazni: „Bármi, amit az emberi elme képes felfogni és elhinni, azt elérni is képes!" Ezek a könyvek a sikert ígérik meg mindenkinek és majdnem minden szakterületen: gazdasági, menedzseri, nevelési, érzelmi intelligencia, vezetői, de az élet egyéb területein is. Az ilyen címek mint például, „Ébreszd fel a benned szunnyadó óriást!", „A siker titka", „A jólét és boldogság 7 stratégiája", „Hogyan neveljünk jó gyermekeket egy negatív világban?", „A házasság művészete", „Fel a fejjel!", gyorsan felébresztik az olvasóban a reménységet, hogy megoldást találhat élete nehézségeire. És végül is ki ne olvasna el egy olyan könyvet, amely megszabadítaná élete kudarcaitól, gazdaggá és boldoggá tenné őt? A motivációs irodalom ereje a Bibliáéhoz és a Prófétaság Lelke írásaihoz viszonyítva olyan, mint egy bomba ereje egy petárdáéhoz képest. Az elefant.ro on-line könyváruház oldalán egy egyszerű keresés több mint 1100 személyiségfejlesztő könyv címét adja ki, amiből sejthetjük e mozgalom óriási befolyását az emberek gondolkodására.

A mozgalom, amit a cikk tárgyaként elemzek, és amit most „személyiségfejlesztésnek" nevezek, egy vallás jellemvonásait hordozza magán. Megvannak a „prédikátorai", a „bibliái", folyamatosan terjed, és egy kis túlzással az is elmondható róla, hogy még hitvallása is van. Megtörténhet, hogy a rendkívül sokoldalú és nagy mennyiségű információ miatt sokan azt gondolnák, hogy egymástól eltérő területekről van szó, a jelenség komolyabb megvizsgálása nyomán viszont tisztán megfogalmazható tanok kerülnek elő, amelyeket a trainerek nagy többsége vall. Miután 13, nemzetközi hírnévnek örvendő vezéregyéniség személyes vallomását megvizsgáltam arról, hogy melyik az a 10 legnagyobb sikerelv, amiben hisz – összegezve azokat, amelyek közösek –, pontokba szedve a következő következtetésekre jutottam:

1. Értékeld az időt!
2. Szeresd az embereket és segíts rajtuk!
3. Legyen céltudatos az életed!
4. Ne hagyd magad másoktól befolyásolni!
5. Tervezd meg a jövőd!
6. A kudarcnak és szenvedésnek is megvan az értéke.
7. Légy kitartó és ne add fel!
8. Légy lelkes és buzgó!
9. A nevelés fontos!
10. Higgy!

Egy keresztény számára jól ismertek a fent említett életelvek. Mondhatni: az evangéliumokból tanulta őket. Ha valaki meghallgat egy-egy ilyen prédikátort, vagy elolvassa a könyveit, az az érzése támadhat, hogy a tanítást a Bibliából vette, csak nem tüntette fel az idézőjelet, kissé átírta az üzenetet a szekularizált hallgatóság számára. Íme a hasonlóságok:

1. Értékeld az időt!

„Nékem cselekednem kell annak dolgait, aki elküldött engem, amíg nappal van: eljő az éjszaka, amikor senki sem munkálkodhat” (Jn 9:4).

2. Szeresd az embereket és segíts rajtuk!

„Ezeket parancsolom néktek, hogy egymást szeressétek” (Jn 15:17).

3. Legyen egy céltudatos az életed!

„Egyet cselekszem, azokat, amelyek hátam mögött vannak, elfelejtvén, azoknak pedig, amelyek előttem vannak, nekik dőlvén, célegyenest igyekszem az Istennek a Krisztus Jézusban onnét felülről való elhívása jutalmára” (Fil 3:14).

4. Ne hagyd magad másoktól befolyásolni!

„Mert most embereknek engedek-é, avagy az Istennek? (…) Bizonyára, ha még embereknek igyekezném tetszeni, Krisztus szolgája nem volnék” (Gal 1:10).

5. Tervezd meg a jövőd!

„Mert ha közületek valaki tornyot akar építeni, nemde először leülvén felszámítja a költséget, ha van-é, amivel elvégezze?” (Lk 14:28).

6. A kudarcnak és szenvedésnek is megvan az értéke.

„Mert a mi pillanatnyi könnyű szenvedésünk igen-igen nagy örök dicsőséget szerez nekünk” (2Kor 4:17).

7. Légy kitartó és ne add fel!

„De mi nem vagyunk a meghátrálás emberei, hogy elvesszünk, hanem a hitéi, hogy életet nyerjünk” (Zsid 10:39).

8. Légy lelkes és buzgó!

„Kívánjuk pedig, hogy közületek ki-ki ugyanazon buzgóságot tanúsítsa a reménységnek bizonyossága iránt mindvégig” (Zsid 6:11).

9. A nevelés fontos!

„Tudakozzátok az írásokat” (Jn 5:39).

10. Higgy!

„Hitben járunk, nem látásban” (2Kor 5:7).

Meglepő hasonlóságot fedeztem fel a siker vallása és bizonyos bibliai elvek között. Mégis volt ebben valami, ami nyugtalanított: Isten nem volt sehol. Minden sikerrecept és tanítás, amit hinni és gyakorolni kellett, kizárólag az egyént és az emberiséget szolgálta. A személyiségfejlesztő jelenségnek a szíve, lényege az ember önmegvalósítása, egy olyan szituáció, amelyben Isten a legjobb esetben is fölöslegessé válik. Valahogy ezt súgja Napoleon Hill már axiómaként ismert kijelentése: „Bármi, amit az emberi elme képes felfogni és elhinni, azt elérni is képes.” Ha ez így van, akkor noha hallgatólagosan, mégis nevetséges helyzetbe taszítják Istent.

Amikor megértettem mindezeket, a személyiségfejlesztő mozgalom tanításai gyanúsakká váltak számomra, és lassan elvesztettem az érdeklődésemet irántuk. Gondoltam, hogy egy világias ember számára nem rossz az, ha rendesebb életet sajátít el, még akkor is, ha nem ismeri meg Istent. Lehet, hogy a szekuláris világ számára való vallás ez. A téma elmém egy polcán maradt, és eléggé belepte a por. Alkalomadtán kutatásaim folyamán találkoztam néhány szokatlan guruval, mint például Napoleon Hillel vagy Norman Vincent Peale-lel, akik olyan furcsa dolgokról beszéltek, mint a vizualizálás, a pozitív gondolkodás, a 6. érzék és egyebek, de egyszerűen a spiritizmushoz soroltam őket. Mindez így volt egy ideig.

A SIKER VALLÁSA

PÁLFFI MIKLÓS

„ÉS EZEK UTÁN LÁTÉK MÁS ANGYALT LESZÁLLANI A MENNYBŐL, AKINEK NAGY HATALMA VALA; ÉS A FÖLD FÉNYLETT ANNAK DICSŐSÉGÉTŐL. ÉS KIÁLTA TELJES EREJÉBŐL, NAGY SZÓVAL MONDVÁN: LEOMLOTT, LEOMLOTT A NAGY BABILON, ÉS LETT ÖRDÖGÖKNEK LAKHELYÉVÉ, MINDEN TISZTÁTALAN LÉLEKNEK TÖMLÖCÉVÉ, ÉS MINDEN TISZTÁTALAN ÉS GYŰLÖLSÉGES MADÁRNAK TÖMLÖCÉVÉ.” (JEL 18:1-2)

Néhány évvel ezelőtt alkalmam nyílt arra, hogy a régi, kék fedelű könyv („Erőleves a léleknek”) szerzőjével, Jack Canfielddel találkozzak egy motivációs szemináriumon, ahol ő volt az előadó. Előkelő, fegyelmezett közönség társaságában figyelemmel követtem, ahogy ez a magas termetű ember, a tökéletes szónok megnyerő módszerrel beszél a siker elveiről. Körülbelül 6 órányi „prédikálás” után meghívta a jelenlévőket, hogy próbálkozzanak meg egy olyan gyakorlattal, amelyről én már régebben olvastam, de a spiritizmussal hoztam kapcsolatba. Napoleon Hill fejlesztette ki és népszerűsítette, de annál régebbi eredete van: a vizualizálás. Miközben Canfield rendkívüli „tapasztalatát” mesélte nekünk arról, hogy hogyan született meg a sikerkönyve („Erőleves a léleknek”), amely meghozta neki az első 1 millió dollárját, erős meggyőződés vett rajtam erőt: Canfield ugyanabból a forrásból inspirálódott, mint Napoleon Hill. A trainer elmondta, hogy amikor a vizualizálást gyakorolta, hirtelen maga előtt látott egy kezet, amely a falra írta azokat a szavakat, amelyek később sikerkönyve varázslatos címévé lettek. Néhány perccel később ezt mondta: „Napoleon Hill tanítványa vagyok.” Majdnem felugrottam a székről. Mindent, amit nekünk tanított, Hill már régen megírt. A következő szünetben elhagytam a termet. Megértettem, hogy a személyiségfejlesztés nevű vallásnak démoni eredete van.

Ki volt Napoleon Hill?

1883-ban született a munkásosztály egy szerény családjában. Fiatalon próbált meggazdagodni, de eredménytelenül. 1908-ban megismerte Andrew Carnegie-t, aki akkor a világ egyik leggazdagabb embere volt, és aki – saját vallomása alapján – megnyi-

totta számára az utat a siker felé. Woodrow Wilson amerikai elnök személyes tanácsosa volt az első világháború idején, majd később Franklin D. Roosevelt mellett töltött be hasonló beosztást. Noha ellentmondásos élete volt, mégis Hill egyik könyve, a „Gondolkozz és gazdagodj!" vált a személyiségfejlesztés mozgalmának bibliájává. Sokan a nemzetközi trainerek közül szegletkőnek tartják, és tanításaikat belőle merítették: Jack Canfield, Brian Tracy, John Maxwell, Robert Schuller, David Yonggi Cho és mások. Az Egyesült Államokban a 10 legjobban eladott könyv közé tartozik, világviszonylatban 100.000 példányt adtak el belőle. Hill olyan témakörökről beszél benne, mint az önszuggesztió, a mentális kommunikáció, a vizualizálás, a hatodik érzék, a képzeletbeli tanácsosokkal való társalgás és hasonlóak. Ezek nem holmi meddő elméletek, hanem a lehető legreálisabb gyakorlatok, amelyeket a szerző művelt: „Az emberi lények pontos ismeretekhez juthatnak a szokásostól eltérő utakon is."

Ezek után leírja azt, ahogy bizonyos gyakorlatok segítségével irodájába idézett kilenc titkos tanácsost, akikkel éveken keresztül eszmecseréket folytatott, és akik az élete legnehezebb szakaszaiban kimentették a bajból. Napoleon Hill materialista gondolkodónak tartotta magát fiatalabb éveiben, és ezeket a tanácsosokat kizárólag a képzelet szüleményeinek tartotta, idősebb korára azonban elismerte, hogy egész életében természetfeletti lények látogatták meg. Az egyik, idős korában írt könyvében, amely 1967-ben jelent meg, és amelynek címe „Gazdagodj lelki békével!", a következőket olvashatjuk: „Egyedül voltam a dolgozószobámban, és minden nagyon csendes volt. Megszólalt egy hang…" Ez a furcsa lény, akinek a hangját hallotta, elmondta neki, hogy az egész művét, amit írt, egy felsőbbrendű intelligencia inspirálta. Majd Hill így összegez: „Újra és újra annak bizonyítékait látom, hogy láthatatlan, a hétköznapi érzékek számára megismerhetetlen barátok lézengenek körülöttem."

Egy keresztény számára nem jelent nehézséget azonosítani ezeket a természetfeletti intelligenciákat: démonok, akik az emberiség barátainak álruhájába öltöznek. A Jelenések könyvének metaforikus nyelvezetével élve ezek azok a „tisztátalan és gyűlölséges madarak", akik az emberiséget igyekeznek ellenőrzésük alatt tartani. Nem vélem azt, hogy a motivációs irodalom spiritiszta technikákról szól, de azt állítom, hogy ennek a DNS-e démonoktól inspirált.

Ami ennél is megrázóbb, az az, hogy a személyiségfejlesztő mozgalomnak van keresztény változata is, amelynek Napoleon Hill tanítványa vetette meg az alapját: egy baptista lelkész, Norman Vincent Peale. „A pozitív gondolkodás hatalma" című könyvében vallásos ruhába öltöztette a siker evangéliumát. Peale a Biblia nyelvezetét csupán csak csomagolásként használja, hogy ugyanazokat a spiritiszta elveket és gyakorlatokat kínálja, mint eszmei atyja, Napoleon Hill: vizualizálás, önszuggesztió, pozitív gondolkodás. Többek között ezt mondja: „Gondolkodj pozitívan, és akkor pozitív erőket hozol mozgásba, amelyek pozitív eredményeket hoznak." A hit és az ima úgy vannak feltüntetve mint mágikus eszközök a jómód és a siker megvalósítására, bármilyen területen. Istent úgy tekintik mint olyat, aki egyszerűen végrehajtja az emberi elképzeléseket. Ilyen természetű furcsaságok soraink között is fellelhetőek, nevezetesen a különböző imádkozási módszerek és az a nézet, amely önmagában az imában terápiás hatást lát. Reinhold Niebhur protestáns teológus Peale tanítását a következőképpen jellemzi: „Olyan féligazság, amely elköveti azt a bűnt, hogy Jézus Krisztust az ÉN-nel helyettesíti." David Yonggi Cho, a világ legnagyobb protestáns gyülekezetének a lelkésze is híve Peale eszméinek.

Szomorúsággal tölt el az, ahogy ez a hamis teológia bemutatja az Istent. 1942-ben, a második világháború keleti frontján harcoló amerikai légierők egyik pilótája azzal vált híressé, hogy 388 bevetésen vett részt és 13 japán vadászrepülőt lőtt ki. A neve Robert Lee Scott dandártábornok. Július 4-én, a függetlenségi napon hirtelen támadásba lendült a japán légierő Hongkong környékén. A harc közben az egyik japán gép eltalálta Scott egyik motorját, amely azonnal felmondta a szolgálatot. A pilótának sikerült úgy irányítania a gépét, hogy a japán gép közelébe kerülve kilőtte azt, majd percek alatt a saját gépe is zuhanni kezdett. Néhány nap múlva, miután Scott nem tért vissza a bázisra, azt gondolták, hogy életét vesztette, és levélben készültek értesíteni az özvegyét. Mindenki nagy meglepetésére a következő éjszaka 4 kínai katona behozta a bázisra a megsebesült amerikai pilótát, aki túlélte a zuhanást. A háború végeztével Scott visszatért hazájába, és egy könyvben megírta „tapasztalatát", amelynek címe: „God is my Co-pilot", vagyis „Isten az én segédpilótám". A könyvet megfilmesítették, és a cím szállóigévé vált Amerikában, sok őszinte keresztény ragasztotta ezt a feliratot a személygépkocsijára. Csakhogy ennek a kijelentésnek semmi köze a Bibliához! Olyan megcsonkított mentalitást közvetít, amely Istenben az ember beosztottját látja. Ebben az értelemben a „God is my Co-pilot" egyenesen istenkáromlás, amely viszont tisztán kifejezi a személyiségfejlesztés mozgalmának mentalitását.

Egy keresztény számára, aki Isten gyermekének tartja magát, Jézus Úr, akiben létezésünk oly módon teljesedik ki, hogy a Jézus Krisztus által kimondott igazság a legünnepélyesebb valósággá válik: „Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: Aki Énbennem marad, Én pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt: MERT NÁLAM NÉLKÜL SEMMIT SEM CSELEKEDHETTEK!" (Jn 15:5) ■

Bibliográfia:

Seducerea Creștinătății, Dave Hunt, T.A.McMahon
De la Idee la Bani, Napoleon Hill
Grow rich with peace of mind, Napoleon Hill
Forța Gândirii Pozitive, Norman Vincent Peale
God Is My Co-Pilot, Robert Lee Scott
A Lifetime "Must Read" Books List, John Maxwell
Wikipedia.org

Pálffi Miklós, lelkipásztor, a kolozsvári Maranatha Líceum káplánja

A LÁNG MEGŐRZÉSE

A Család Nemzetközi Napja (május 15.) jelentőségteljes esemény, amikor is a nemzetközi közösség a családra összpontosít. Már 1993-tól kezdődően tudatosult az emberekben ennek a napnak a fontossága. Csakhogy a legújabb kutatások azt mutatják, hogy nem csökkent sem a válások, sem a családon belüli visszaélések száma, viszont egyre több szülő neveli egyedül a gyermekét.

Hitközösségként mindig is a családon belüli erőszak, az emberkereskedelem, a nemi szerv csonkítás, a nemi erőszak és más elképzelhetetlen szörnyűség áldozatai mellett foglaltunk állást. Az EndItNow (VessMostVéget) nem csupán jelmondat vagy program (www.enditnow.org), hanem tiltakozó fellépés, szolgálatkész magatartás a fájdalom és a nyomor ellen. Ez a magatartás mélyen a próféciákban gyökerezik, amelyeket Ézsaiástól, Ámostól és azoktól hallhattunk, akik az árvákról, özvegyekről, idegenekről és szegényekről beszéltek. Büszke vagyok az EndItNow projektre, viszont aggódom az adventista családokért. Sorainkban a válások száma nem sokkal marad el a társadalomban tapasztaltaktól. Ismerek olyan szülőket, akik egyedül nevelik gyermekeiket, és csak nehezen vészelik át a nehézségeket.

A Generál Konferencia Statisztikák, Archívumok és Kutatások Osztálya közzétette a 2013-ban készített széleskörű közvélemény kutatás néhány eredményét. A kutatás kilenc divízióban zajlott, és a családi imádatra vonatkozó adatokat vizsgálta.

A 24.482 megkérdezett személy 17%-a állította, hogy sosem vesz részt családi áhítaton, miközben 12%-uk válaszolta, hogy a családdal együtt csupán havonta egyszer, vagy még ritkábban imádkozik együtt. További 14% hetente egyszer vesz részt családi áhítaton. Az Adventista Egyház tagjainak mintegy 34%-a nagyon kevés időt szán – vagy talán egyáltalán nem szán időt – az Élő Ige tanulmányozására és az imádatra a családjával.

Lehet, hogy a családi áhítatok elmaradása felelős az adventista családok lelki-egészségi állapotáért? A számok azt mutatják, hogy ez nem csupán bizonyos régiókra jellemző probléma, hanem világméretű jelenség.

Visszaemlékszem, hogy a túlzsúfolt időbeosztásom miatt némelykor nem sikerült hazaérnem, mielőtt a három lányom nyugovóra tért. Hálás vagyok, hogy azokban a pillanatokban a feleségem tartotta a fáklyát. Naponta kétszer körbeültük az asztalt, vagy a nappaliban gyűltünk össze, hogy együtt lehessünk Jézussal.

Nem értek a statisztikákhoz, és nem tudom, hogy van-e közvetlen kapcsolat a családi áhítatra szánt kevés idő (vagy az áhítat teljes elmaradása) és a következő adventista nemzedék elvesztése között. Lelkészként és oktatóként azonban tudom, hogy az Élet Igéjének jelenlétében töltött egyéni és közösségi percek mindenkor gyógyító időnek számítottak, amelyek közelebb hozták egymáshoz a szíveket, és bennünket a Kereszt lábához gyűjtöttek össze.

A családi áhítathoz odaadásra és kreativitásra van szükség. Az imádatot a résztvevők életkorához kell igazítani. Nem helyettesíti a nyílt, őszinte beszélgetéseket, és nem is az a hely, ahol meg lehet „nyerni” egy-egy vitát. A családi áhítat alkalmával meg kell hívnunk a Szentlelket, hogy érezze otthon magát a szívünkben, a nappalinkban, a hálószobánkban és a kapcsolatainkban. Olyan időket élünk, amikor nagyon is helyes újra szokásunkká tenni a családi áhítatot, és másokkal is meg kell osztanunk ezt az áldást. ■

A CSALÁD EGÉSZSÉGE
GERALD KLINGBEIL

OLYAN IDŐKET ÉLÜNK, AMIKOR NAGYON IS HELYES ÚJRA SZOKÁSUNKKÁ TENNI A CSALÁDI ÁHÍTATOT, ÉS MÁSOKKAL IS MEG KELL OSZTANUNK EZT AZ ÁLDÁST.

Gerald A. Klingbeil, az *Adventist World* társszerkesztője, 2018. május.

AZ ADVENTISTA OKTATÁSRA VONATKOZÓ JELENVALÓ IGAZSÁG (III)

Személy, azonosság és küldetés *versus* információ, egyformaság és irányvesztés (1)

A Szentírás által bemutatott teremtői aktusnak az elfogadása a Teremtő személyes tulajdonságait is magával hozza, mivel az Ő képmására lettünk teremtve. E tulajdonságok fontossága elsősorban nem abban rejlik, amit nyújtanak nekünk, hanem abban, hogy azonossági és kapcsolati viszonyt határoznak meg a Teremtő és a teremtmény között. Következésképpen nem nehéz megérteni, hogy amit beengedünk az életünkbe, a tapasztalatainkba, annak az a rendeltetése, hogy még közelebb vezessen bennünket Teremtőnkhöz és Üdvözítőnkhöz, vagy éppen ellenkezőleg, elidegenítsen Tőle, amennyiben tompítja Isten képmását bennünk. Ennek értelmében „az igazi nevelés ereje és lelke Isten, és akit küldött, Jézus Krisztus ismerete."[1] Elengedhetetlenül fontos tehát, hogy az adventista nevelés megőrizze ezt a bibliai, személyközpontú látásmódot, mivel missziós azonosságbeli értékeinket képviseli. Sátán azonban megpróbálta hatástalanná tenni a mennyei modellt, és elidegeníteni az embert Istentől azért, hogy identitásválságba és irányt vesztett életbe sodorja őt.[2]

AZ IGAZI NEVELÉS EREJE ÉS LELKE ISTEN, ÉS AKIT KÜLDÖTT, JÉZUS KRISZTUS ISMERETE."[1] ELENGEDHETETLENÜL FONTOS TEHÁT, HOGY AZ ADVENTISTA NEVELÉS MEGŐRIZZE EZT A BIBLIAI, SZEMÉLYKÖZPONTÚ LÁTÁSMÓDOT, MIVEL MISSZIÓS AZONOSSÁGBELI ÉRTÉKEINKET KÉPVISELI.

1. Sikeres nevelési modell: kapcsolat általi ismeret

Szoktuk mondani, hogy a *szombat* és a *család* két olyan intézmény, amelyet Isten ajándékozott nekünk Ádámon és Éván keresztül az Édenben, viszont szintén ott kaptuk a nevelés intézményét is (1Móz 3:8). Bűnbeesés után, az ember mennyei utasításokat követve vállalta fel ezt a nevelési modellt először a családon belül (1Móz 18:19; 5Móz 6:6-9), később pedig nyilvános helyeken és a templomban (2Móz 24:7; 2Krón 34:30). A parancsolat: „És készítsenek nékem szent hajlékot, hogy ő közöttük lakozzam" (2Móz 25:8) nem csu-

pán Isten jelenlétére utalt a szentsátorban, később pedig a templomban, hanem utalt arra is, hogy Ő jelen van a közösségben is.

A kapcsolatokra épülő nevelési modellt később a prófétaiskolák fejlesztették tovább, és különösen a száműzetés előtti időszakok prófétáinak: Jeremiásnak, Ezékielnek, Ézsaiásnak és Hóseásnak az idejében kapott nagyobb hangsúlyt (Jer 9:24; 31:3; Ésa 41:13; 49:15). De mivel a nép nem értette meg a csupán szóbeli vagy írott mennyei üzenetet, Isten elhatározta, hogy emberi testet ölt, és személyes, közvetlen szeretetkapcsolatot alakít ki az emberrel (Jn 1:14; Fil 2:6-11).

2. Az adventista oktatási modell fontossága az identitás és a küldetés szempontjából: Isten megismerése személyes kapcsolat által

Az Úr prófétája e biblikus pedagógiai modellt tartva szem előtt mutatja be, hogy mit is jelent a legmagasztosabb nevelés, és felvázolja, hogy milyen keretek között kell megvalósítani az oktatási és képzési folyamatot: „Isten és Krisztus jellemünkben kifejezésre jutó ismerete a… legmagasabb műveltség. Ez a kulcs nyitja meg a mennyei város kapuját."[3] Ugyancsak Ellen G. White figyelmeztet arra is, hogy „a Krisztussal fenntartott személyes ismeretség és folytonos közösség híján az ellenség kénye-kedvének vagyunk kiszolgáltatva, s végül az ő parancsait kell végrehajtanunk."[4] Ez a látásmód természetesen nem teszi szükségtelenné a más forrásból származó ismeretek, elméleti, sajátságos vagy technikai információk elsajátítását.[5]

Sajnos ez a pedagógiai eszménykép napjainkban nem egyezik meg a sikeresnek tartott oktatási stratégiákkal és modellekkel, de a társadalmi kontextussal sem, amely téves nézeteket hirdet az emberi kapcsolatokra vonatkozóan. Ráadásul, amint Robert E. Webber is állítja, a felvilágosodás kora óta a Megváltó személye és a Vele való kapcsolat a keresztény teológiában is az ésszerű magyarázatoknak lett alárendelve: „A keresztény hit alapja a Krisztus-központúságról áttevődött a Biblia-központúságra. A teológia középpontja a cselekvő Istenről áthelyeződött a beszélő Istenre."[6]

Hogy elkerüljék a kapcsolat-központúságról az információ-központúság felé történő eltolódás veszélyét, az adventista pionírok a biblikus nevelési modellt vették figyelembe, és egységes egészként tekintettek az iskolára, a küldetésre és a nevelésre. E. A. Sutherland idézi Jean-Henri Merle d'Aubigné szavait, aki szerint „akkoriban az iskola a templom közvetlen közelében volt… A reformációnak azért sikerült elterjednie a világon, mert szoros kapcsolatban állt az oktatással."[7] A történelemből tudjuk, hogy a katolicizmus szintén a nevelésnek, de ezúttal a jezsuita rendi ellenreformáció nevelésének köszönhetően nyerte vissza számos elveszített területét a protestánsoktól. Azonban a Biblia és Ellen G. White is kijelenti, hogy végül azok maradnak Isten mellett és fejezik be az egyház küldetését, akik ismeretet és képzést szereztek (1Jn 4:16; Jel 12.11), vállalva azonosságukat, azt, hogy ők Isten gyermekei.[8]

NÉLKÜLÖZHETETLEN KAPCSOLAT
EMANUEL SĂLĂGEAN

Identitásunk és küldetésünk (egyénileg és közösségileg) csak akkor fejezhető ki, ha kapcsolatban vagyunk a mennyei Személylyel, és örökre Vele maradunk. A bűn világában az örök evangéliumot kell hirdetnünk, aminek a helyét az új földön majd átveszi a mennyei szeretetről és megbocsátásról szóló bizonyságtevés. Ennek a küldetésnek a felvállalása – azaz a személyes kapcsolat vállalása az Örök Istennel – éles ellentétben áll a jelenlegi felfogással, miszerint minden „veled kezdődik" és nagyon hamar elmúlik. Ezért jelenti ki Ellen G. White: „Az igazi nevelés misszionáriusi kiképzés. Isten misszionáriussá hívta el minden gyermekét… Neveltetésünknek az legyen a célja, hogy alkalmassá formáljon bennünket erre a szolgálatra."[9] ■

Emanuel Sălăgean, lelkipásztor, az Adventus Egyetem kommunikációs és közkapcsolatokért felelős igazgatója

1. Ellen G. White: *A keresztény nevelés alapjai.* 392. o.
2. Lásd a 2021/I. Bibliatanulmányok „Identitásválság" című tanulmányát.
3. Ellen G. White: *Bizonyságtételek.* 8. köt., 317. o.
4. Ellen G. White: *Jézus élete.* 324. o.
5. „Hatalmat jelent a mindenféle tudományos ismeret és Isten szándéka, hogy magas szintű tudományt tanítsanak az iskoláinkban a föld történelmét lezáró munka előkészítéseként." (Ellen G. White: *A keresztény nevelés alapjai.* 186. o.).
6. Robert E. Webber: *Ancient-Future Faith: Rethinking Evangelicalism for a Postmodern World.* Baker Books, Grand Rapids, 1999. 45. o.
7. E. A. Sutherland: *Living Fountains Or Broken Cisterns.* 2. o. (http://www.sdadefend.org/MINDEX-Resource%20Library/Living%20Fountains.pdf). Könyvében a szerző rámutat, hogy a pogány világ oktatási rendszerei szembehelyezkednek a keresztények által kínált oktatási modellel. Noha a modern kor előtti időkben a hangsúly a mester és a tanítvány közötti kapcsolatra esett az oktatásban, idővel fontosabbá vált az információ. Valójában ez az ellentét mutatkozik meg a világi oktatási modell és a bibliai látásmód között, ami nem más, mint „a legmagasabb fokú önzés szemtől szemben a krisztusi teljes önmegtagadással" (9. o.). Így jutottunk el az érzékek neveléséhez, és lemondtunk a hitre való nevelésről. Philip Melanchton a későbbi időszakban ezért figyelmeztette a (protestáns) vallásos oktatási rendszert: „Elhanyagolni iskoláinkban az ifjakat olyan, mintha az évből kiiktatnánk a tavaszt. Akik megengedik iskoláink hanyatlását, az évszakok közül eltávolítják a tavaszt, mivel a vallás nem létezhet iskola nélkül" (104. o.). Következésképpen, feltehetjük a költői kérdést: Milyen jövő elé néz az az egyház, amelynek a tagjait nem a Biblia és a Prófétaság Lelkének írásai által meghatározott módon foglalkoztatja a nevelés?
8. „Akik meggyökereztek és megalapozódtak Isten művében, azokat nem rendíthetik meg a mindenfelől környékező eretnekségek. De akik elhanyagolják a szükséges előkészületeket, azokat elsöprik a tévtanok, amelyek az igazság látszatát keltik" (Ellen G. White: *Evangelizálás.* 228. o.).
9. Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán.* 395. o.

ÉRTED, AMIT OLVASOL?

A saját kézbe vett élet kockázata

Önerőből!" – hangzott a huszadik század első felében a Nemzeti Liberális Párt egyik gazdasággal kapcsolatos elmélete. A szlogen aztán a nemzeti büszkeség szállóigéjévé vált, utalva a hazai leleményességben rejlő lehetőségekre.

Sajnos azonban nemcsak haszontalan az önerőre hagyatkozás, hanem – különösen lelki téren – egyenesen kártékony, mivel a kölcsönös támogatás képezi az emberi együttélés isteni tanításra épülő bibliai modelljét.

Míg maga a világ Teremtője állítja, hogy „nem jó az embernek egyedül lenni", és az asszony teremtésére utalva kijelentette: „Szerzek néki segítőtársat, hozzá illőt" (1Móz 2:18), az individualizmushoz való ragaszkodás bármely formája lázadásnak tekinthető, aminek súlyos következményei lesznek elsősorban a szóban forgó személyre nézve. De mégis…

Az ártalmas merészség

„Hagyd rám, mert egyedül is elboldogulok" – általában ezt szokta mondani az öt és féléves fiam, valahányszor próbálok segíteni neki a vetkőzésben. Javarészt megoldja a feladatot, még ha különösen nagy erőkifejtésre is van szüksége. De ha egy gomb vagy bármi más nem engedelmeskedik neki, akkor meghunyászkodva kér segítséget: „Nem megy! Segíts!"

Azon gondolkodom, vajon hányszor járunk el hasonlóan az Istennel való kapcsolatunkban, és saját erőnkre hagyatkozunk, mert elfelejtjük, hogy „minden jó adomány és minden tökéletes ajándék felülről való, és a világosságok Atyjától száll alá" (Jak 1:17).

Egy ismert zsidó anekdota szerint a zsinagóga egyik késésben levő elöljárója alkudozva kérte Istent, hogy szerezzen számára egy parkoló helyet, és akkor nagyobb adományt fog felajánlani. Már száz dollárra emelte az ajánlatát, amikor épp a zsinagóga bejárata előtt felszabadult egy parkolóhely. Azonnal igyekezett kibújni a fogadalom alól, ezért így szólt: „Uram, már nincs szükségem a segítségedre, egyedül is megoldottam."

A valóság az, hogy bár Megváltónk a lehető legérthetőbben figyelmeztetett, és kijelentette, hogy „nélkülem semmit sem cselekedhettek" (Jn 15:5), csak akkor fogjuk fel, hogy az Ő szeretetében kellene horgonyoznunk és folyton mellette maradnunk, amikor betegséggel, balesettel vagy bármilyen más emberi tehetetlenséggel szembesülünk.

A tudatlan közöny

Azt mondják, hogy amikor Husz Jánost máglyahalálra ítélték, felfigyelt egy lelkesen közeledő öregasszonyra, aki egy öl rőzsét cipelt magával, mert táplálni akarta a máglya tüzét. A reformátor ekkor felkiáltott: „Sancta simplicitas!", vagyis: „Szent, ártatlan tudatlanság".

Valószínűleg a Megváltót is hasonló érzések kerítették hatalmába, amikor Zebedeus fiai igyekeztek nagy lelkesedésükben válaszolni a kérdésére: „Megihatjátok-é a pohárt, amelyet én megiszom? És megkeresztelkedhettek-é azzal a keresztséggel, amellyel én megkeresztelkedem?" (Mt 20:22). Vagy amikor Péter és a tanítványtársai fellengősen kijelentették: „Ha meg kell is veled halnom, meg nem tagadlak téged" (Mt 26:35).

Visszaemlékszem, hogy nem sokkal a keresztségem után néhányan az ismerőseim közül már is elképzelték, ahogy én a gyülekezet szószékén állva prédikálok. Valósággal értetlenkedtek amiatt, hogy nem használom fel szónoki képességeimet, amelyeket nyilvánosan már gyakoroltam a katedránál vagy a parlamenti pulpitusnál állva.

Az igazság az, hogy én magam sem találtam magyarázatot az akkori szabadkozásaimra, halogatásaimra. Viszont arra gondoltam, hogy óriási különbség van egy közönséges felszólalás, és egy lelki üzenet közvetítése között. Mélységeiben és magában a szolgálatvállalásban egyaránt különbség van a kettő között. Ezt igazolta az első prédikációm is, ami teljes kudarc volt; nem jelentett mást, csupán bibliaszövegek és magyarázatok túlságosan nagy számának felsorolását, bár összefüggően, de minden homiletikai elvet mellőzve.

Csakhogy nem mindenki rendelkezik ilyen előérzettel. Albert Einstein saját relativitáselmélete bemutatójának turnéja közben beszélgetett el személyes sofőrével, aki azt hajtogatta, hogy olyan sokszor hallotta már a tudós előadását, hogy ő is képes lenne azt bemutatni. Mivel az épp soron következő egyetemen a nagy tudóst nem ismerték személyesen, alkalmuk volt szerepet cserélni. A sofőr tényleg tisztességesen helytállt.

Csupán annyi történt, hogy az előadás végén az egyik jelenlevő professzor kellemetlen helyzetbe akarta hozni a híres tudóst, és feltett egy nehéz kérdést. A magát professzornak kiadó autóvezetőt csupán a higgadt lélekjelenléte mentette meg: sértődést színlelt, és kijelentette, hogy egy ilyen közönséges kérdésre még a sofőrje is

képes lenne válaszolni. Ezek után a „sofőr” tényleg válaszolt, és kirántotta őt a kellemetlen helyzetből.

A fent említett példák igazolják, hogy itt lényegében egy a látszatnál sokkal bonyolultabb realitás semmibevételéről van szó. A felületes hozzáállást az emberi megértés és ismeret korlátai határozzák meg.

Erre vonatkozóan igencsak plasztikusan jegyezte meg Pál: „Mert most tükör által homályosan látunk… most rész szerint van bennem az ismeret” (1Kor 13:12), utalva természetesen az ókori, fényezett fémlapból készült tükörre, ami bizonyos mértékben tompított, homályos, sötét képet mutatott.[1]

Hiú önelégültség

Első látásra nemes dolognak tűnik az enciklopédikus hozzáállás, ezért nem véletlen, hogy a reneszánsz korban ez a humanizmus eszményképének része volt. Ha viszont figyelembe vesszük azt, hogy a humanizmus lényegében egy világias filozófia, mely határozottan elutasítja a vallást mint az élethez való viszonyulás eszközét, akkor el kell ismernünk, hogy ez a mindentudó magatartás lényegében a büszkeség luciferi alapjára épít.

Pontosan erre a magatartásra bátorították Roboámot fiatal tanácsadói, ami végül az országban két különálló királyság – Júda és Izrael – megalakulásához vezetett (1Kir 12:8-9). Ilyen lelkületű volt Nabukodonozor is, mielőtt hét évig a vadállatok között kellett élnie (Dán 4:30-33). És nem utolsó sorban, ugyanezt a gőgös távolságtartást fejezi ki a farizeus imája is: „Hálákat adok néked, hogy nem vagyok olyan, mint egyéb emberek… vagy mint ím e vámszedő is” (Lk 18:11).

Ebből a szemszögből tekintve, az etiópiai komornyik reakciója Filep kérdésének hallatán jóérzésről és alázatról árulkodik: „Mi módon érthetném, ha csak valaki meg nem magyarázza nékem?” (ApCsel 8:31)

Olyan emberek kellenek, akik kérdéseket tesznek fel a minden kérdésre válaszolni tudó személyeknek. Annak elismerése vagy tudatosítása, hogy nem tudsz valamit, vagy sosem fogsz mindent tudni, lényegében olyan emberre vall, aki igazán vágyik a tanulásra, az egész életen át tartó képzésre, és nem reked meg merev, hamis vagy másokhoz alkalmazkodó bizonyosságok mentén.

Szókratész paradoxona – „egyvalamit tudok biztosan: azt, hogy nem tudok semmit” – a bölcsesség felé vezető út kezdete a rácsodálkozás, a kérdezés és saját korlátaim és tudatlanságom beismerése által.

Egymás tagjai vagyunk (Ef 4:25)

Pál apostol beszél arról, hogy a keresztény közösség tagjai egymásra vannak utalva. Abból indul ki, hogy „külön-külön ajándékaink vannak a nékünk adott kegyelem szerint” (Róm 12:6), majd érdekes párhuzamot von a társadalmi szerkezet és az emberi test felépítése között.

Az egyazon mennyei forrásból eredő különféle képességekkel kapcsolatosan levonja az első következtetést: „Feljebb ne bölcselkedjék, mint ahogy kell bölcselkedni; hanem józanon bölcselkedjék” (Róm 12:3). Az érvek ontológiai természetűek – „Isten elhelyezte a tagokat a testben, egyenként mindeniket, amint akarta” –, és szerkezeti jellegűek is, hiszen „amelyeket a test tisztességtelenebb tagjainak tartunk, azoknak nagyobb tisztességet tulajdonítunk; és amelyek éktelenek bennünk, azok nagyobb ékességben részesülnek” (1Kor 12:18, 22-23).

SZERVES KAPCSOLÓDÁS

DAN CONSTANTINESCU

„FILEP AZÉRT ODA FUTAMODVÁN, HALLÁ, AMINT AZ ÉSAIÁS PRÓFÉTÁT OLVASSA VALA. ÉS MONDA: VAJON ÉRTED-É, AMIT OLVASOL?” (CSEL 8:30).

Másodsorban elhangzik, hogy a közösség minden tagja fontos: „Ha az egész test szem, hol a hallás? Ha az egész hallás, hol a szaglás?” (1Kor 12:17). Továbbá szó esik arról, hogy a személyes képességeket a köz érdekében kell hasznosítani: „Mindenkinek azonban haszonra adatik a Léleknek kijelentése” (1Kor 12:7), és „akár szolgálat, a szolgálatban; akár tanító a tanításban” (Róm 12:7).

Itt azonban nem egy mechanikus összekapcsolódással van dolgunk, hanem egy kapcsolatbeli összefonódással, amit az a kölcsönös empátia fejez ki, amelyre szükségünk van: „Ne legyen hasonlás a testben, hanem ugyanarról gondoskodjanak egymásért a tagok. És akár szenved egy tag, vele együtt szenvednek a tagok mind; akár tisztességgel illettetik egy tag, vele együtt örülnek a tagok mind” (1Kor 12:25-26). Vagy ahogy bölcs Salamon mondja: „Sokkal jobban van dolga a kettőnek, hogy nem az egynek; mert azoknak jó jutalmuk vala az ő munkájukból. Mert ha elesnek is, az egyik felemeli a társát. Jaj pedig az egyedülvalónak, ha elesik, és nincsen, aki őt felemelje” (Préd 4:9-10).

Erre alapoznak Pál kitartóan ismételgetett tanácsai, amelyeket nemcsak az első század keresztény gyülekezeteihez, hanem napjaink gyülekezeteihez is intézett: *Várjátok meg egymást, szenvedjétek el egymást, tanítsátok és intsétek egymást, vigasztaljátok és erősítsétek egymást, szolgáljátok egymást, egymás terhét hordozzátok, engedelmeskedjetek egymásnak, vigyázzatok egymásra.* Jakab apostol pedig hozzáteszi: „Valljátok meg bűneiteket egymásnak és imádkozzatok egymásért” (Jak 5:16).

Bölcs és ihletet tanácsok ezek, hiszen a közös együttélés mellett szóló legnemesebb érv áll a rendelkezésünkre: „Ti pedig a Krisztus teste vagytok, és tagjai rész szerint” (1Kor 12:27). ■

Dan Constantinescu, teológus, közgazdaságtan professzor

1. Comentarii biblice, https://mybible.ro/vdc/1-corinteni/13/comentariu.

RIZPA – A NEMZETALAPÍTÓ NŐ

A Szentírásban néha találkozunk nehezen érthető történetekkel is. Ám ha kellő figyelmet fordítunk rájuk, nem várt áldásokat és olyan leckéket fedezhetünk fel, amelyek segítséget nyújthatnak az életünkre nézve.

Rizpa élettörténete is ilyen. Sokan talán még a nevére sem emlékeznek, amely csupán kétszer tűnik fel a Szentírásban. Először akkor, amikor két hatalmas férfi összeveszett miatta. Saul hadvezére, Abner a király egyik életben maradt fiát, Isbósetet ültette a trónra Izraelben. Ez idő alatt Júdában Dávid lett a király. Így hát Izrael szakadófélben, a polgárháború küszöbén állt.

2Sám 3. fejezete leírja az Isbóset táborában kirobbant lázadást. Izrael bizonytalan és enyhén paranoiás királya mindenkit árulással gyanúsít maga körül. A 7. és a 8. versben azzal vádolja meg Abnert, hogy nemi kapcsolatot létesített Saul ágyasával, Rizpával. Ma, háromezer évvel később már nem értjük igazán e vád súlyosságát. Akkoriban azonban az ágyasokat alacsonyabb rangú feleségnek tartották, a gyerekeik pedig a férj háznépéhez tartoztak, és jogos örökösnek számítottak.

Isbóset igencsak komoly vádakat hangoztatott – azt sugallva, hogy Abner lázadást követett el (lásd Absolon esetét 2Sám 16:21-22 verseiben). Isbóset számára Rizpa a királyi ház egyik névtelen tárgya volt, akiről csupán így beszélt: „atyámnak ágyasa". Látszólag Rizpának sem neve, sem érzelmei, sem történelmi múltja nincs. Ő csupán okot ad a hatalmi harcban az intrikákra. Mint sok más történelmi személyiséget, őt is a manipuláció erőtlen és védekezni képtelen tárgyának tekintették.

Hasonló közönyről árulkodik Abner válasza is. A 8. versben így utal Rizpára: „ez asszony". Abner büszkeségét mélyen megsértette az őt ért vád, ezért elhatározta, hogy átpártol Dávid táborához. Döntése végül Isbóset bukásához vezetett, Dávidot pedig rövid időn belül királylyá kenték Izrael mind a 12 törzse fölött (2Sám 5:1-3).

Az igazság védelmében

Rizpával a Szentírásban 2Sám 21:1-14 verseiben találkozunk ismét egy súlyos, nehéz körülmények közt lezajlott eset kapcsán.

Itt két lényeges információt kapunk. Elsősorban azt, hogy már három éve éhség volt az országban. A második információ pedig magával Dávid királlyal kapcsolatos.

A megmagyarázhatatlan aszállyal szembesülve a király „megkereste az Urat". Dávid, az Úr felkentje folyamatosan Istenhez menekül, amikor felkészületlennek vagy tehetetlennek érzi magát. Íme 2Sám 21:1 versének jó híre: Az Úr még szól a népéhez. Isten nem távolodik el, nem közömbös, és nem túlságosan elfoglalt.

Mindezek mellett az üzenete figyelmeztetően hangzik: „Saulért és az ő vérszopó háznépéért van ez: mivelhogy megölte a gibeonitákat" (1. v.). Aki vért ontott, főleg, ha Isten választottjáról van szó, az nem fizethet váltságdíjat pénzzel vagy ajándékkal a bűnéért. A vérontás vérontást követel (1Móz 9:6; 37:22; 4Móz 35:33; 5Móz 21:7).

Pontosan nem tudjuk meg, hogy milyen természetű vérontást követett el Saul a gibeonitákkal szemben. Nem léteznek félelmetes részletek vagy sokkoló kinyilatkoztatások a leírásban sem, csak az egyszerű ítélet hangzik el. Megtudjuk, hogy a gibeonitáknak (akik a honfoglalás idején az emoreusokhoz vagy kananeusokhoz tartoztak

– lásd Józs 9.) Saul tömeggyilkos vakbuzgósága miatt kellett szenvedniük.

Dávid egyszerű és közvetlen üzenettel kereste meg a gibeonitákat: „Mit cselekedjem veletek, és mivel szerezzek engesztelést, hogy áldjátok az Úrnak örökségét?" (2Sám 21:3). A király igencsak személyes kérdésként kezelte az ügyet.

A párbeszéd további része csak vázlatosan van feltüntetve. A gibeoniták megértették, hogy a vérontás vérontást követel – és nem is akármilyen vérontást. Ezért Saul hét leszármazottjának a vérét követelik, és Dávid egyetért a kérésükkel.

Az esemény fordulata azonban gondolkodóba ejtő. Ugye, mintha az Újtestamentum Istene vezetne, és önként (bár könnyes szemmel) ajánlaná fel áldozatul az Ő Fiát a világ bűneiért? Dávid esete a gibeonitákkal segít jobban megértenünk a megváltás jó hírét? Így még inkább megható? Mindkét eset arra emlékeztet, hogy az engesztelésheez vérontásra van szükség.

A leírás további szakasza újra visszahelyezi Rizpát a bibliai narratívába. Saul hét leszármazottja közül, akiket kivégeztek a „hegyen az Úr előtt", ketten az ő fiai voltak. A bibliai leírás szerint az eset „az árpaaratás kezdetén" (9. v.) történt, vagyis március végén vagy április elején.

Csendes őrizőből nemzetalapító

Ez az a pillanat, amikor Rizpa színre lép, de mindezt királyi bejelentés vagy kürtzengés nélkül teszi. Nem beszél, hanem cselekszik. Akkor is a helyén marad, amikor a szégyene nyilvánossá válik, mert kivégzett családtagjainak tetemeit őrzi a gyalázkodóktól. Amennyiben az itt említett esős évszak az őszi esős időszakra utal, ez azt jelenti, hogy Rizpa hat hónapon keresztül őrizte a holttesteket! Elképzelhetitek, milyen nehéz volt távol tartania a vadállatokat, és mennyire nehéz lehetett eltűrnie a naponta arra járó emberek vádoló tekintetét. A bibliai korokban az képezte az ellenséggel szembeni legnagyobb megtorlást, ha az ellenfelek holttestét odavetették a vadállatoknak (lásd 2Kir 9:36). Rizpa azonban nem engedte, hogy ez megtörténjen.

Őrködése alatt mindvégig csendben marad. A hangját sem hallani, miközben a két befolyásos férfi vitatkozik miatta. Semmilyen körülmények között nem próbál előnyt, hatalmat, befolyást szerezni. Rizpa egyszerűen csak cselekszik. Erőteljes, bár néma bizonyságtevése önmagáért beszél, s így jut el egészen Dávid udvaráig, sőt a király szívéig is.

Valójában Rizpa önzetlen szolgálata készíti elő Dávidnak, a nép atyjának útját. Amikor a királynak elmesélik, hogy Rizpa elszántan védelmezte Saul családtagjainak tetemeit, mintha valami megrezdülne a szívében. Végül rászánja magát, és megparancsolja, hogy Saul és Jonathán tetemét, valamint a többi családtag holttestét vigyék a Benjámin földjében levő ősi nyugovóhelyre. Itt kezdődött el a nemzeti megbékélés. Isten csak a Saul családtagjainak eltemetése után „engesztelődött ki az ország iránt" (14. v.). És az éhségnek is vége lett.

Mit tanulhatunk ebből?

Három tanulságot vonhatunk le a Szentírás e háttérbe vonult személyiségének életéből.

Isten bárkit fel tud használni a történelem megváltoztatása érdekében. Képzeljétek el Dávid élettörténetét Rizpa nélkül. Valószínűleg nem beszélhetnénk ma egységes monarchiáról, s a polgárháború is elhúzódott volna. Benjámin nemzettsége kiszorítottnak érezte volna magát, ami minden valószínűség szerint zavargásokhoz és még ádázabb polgárháborúhoz vezetett volna. Tudom, hogy Isten a lehetőségek kifogyhatatlan tárházával rendelkezik, de itt Rizpa volt az, aki kész volt megtenni az első lépést.

Isten nem akarja, hogy részt vegyünk a hatalmi harcokban. Rizpa nem próbált államcsínyre buzdítani, amikor a Jordán másik partján fellépett Isbóset. Csendes jelenléte arra emlékeztet, hogy vannak pillanatok, amikor „csendben" kell várakoznunk, és meg kell látnunk Isten karját, ahogy az életünkben munkálkodik. Máskor viszont bátran és erőteljesen kell cselekednünk. Nem minden helyzetben értjük meg egykönnyen Isten célját. Függetlenül attól, hogy férfiak vagy nők vagyunk, természetes hajlamaink a hatalom, az uralom és mások ellenőrzése felé vezetnek, és nem az alázatos szolgálat, a kegyes cselekedetek felé.

Rizpa tudja, hogy mit kell tennie. Tudta, hogy csak Isten oltalmazó pajzsának árnyékában lehet biztonságban. Honnan tudta? Ki mondta ezt neki? Mi késztette arra, hogy helytálljon, és eltűrje a szégyent? A maga módján felfedezte, hogy saját értéke Abban rejlik, Aki még Dávid király fölött is Úr, Aki nem más, mint Jehova, Izrael Istene! ■

NÉMA BIZONYSÁGTEVÉS
GERALD KLINGBEIL

EZ AZ A PILLANAT, AMIKOR RIZPA SZÍNRE LÉP, DE MINDEZT KIRÁLYI BEJELENTÉS VAGY KÜRTZENGÉS NÉLKÜL TESZI. NEM BESZÉL, HANEM CSELEKSZIK. AKKOR IS A HELYÉN MARAD, AMIKOR A SZÉGYENE NYILVÁNOSSÁ VÁLIK.

Gerald A. Klingbeil, az *Adventist World* társszerkesztője, **2018. november 30.**

A COVID-19 TÚLÉLÉSI MUTATÓI, 7.4-ES VERZIÓ (IV)

A vírus terjedési módozatai és azok gyakorlati velejárói

1. Kezdetben úgy vélték, hogy a vírus csak **légi úton** terjed, 2 méternél kisebb távolságból a köhögés, tüsszentés vagy beszéd által levegőbe kerülő cseppek révén,[1] és akkor következik be a fertőzés, ha a cseppek közvetlenül érintkeznek az arccal, vagy ha cseppfertőzött kezével valaki az arcát, szemét, orrát, de különösen a száját érinti.

2. **A különböző felületek érintése folytán vírussal fertőződött kéz és a nyálkahártya érintkezése.** Német kutatók szerint a vírus **2 órától akár 9 napig képes aktív maradni fém-, üveg- vagy műanyag-felületen,**[2] egyébként általában 2–3 napig, viszont **4 Celsius fokos hőmérsékleten és magas páratartalom mellett akár 28 napig is fertőzőképes marad.**[3]

Rézzel borított felületeken 4 órán át aktív, míg kartonon 24 órán át.[4] Noha a ruhán akár 2 napot is képes megmaradni, meglepő módon a sebészi maszk külső felén az acél és műanyag felületekhez hasonlóan 7 napig is fertőzőképes marad, míg a papíron csupán 3 órán át. A vírus tehát hosszabb ideig marad aktív a sima felületeken (fogantyú, asztal, műanyag bankjegy, távirányító, telefonkészülék, billentyűzet, a gépkocsi belső terében található sima műanyag vagy fényezett burkolatok, díszítő elemek, stb.), és rövidebb ideig a pórusos felületeken (fa, ruha, haj, papírpénz, stb.). Ezért van szükség a sima felületek gyakori fertőtlenítésére. A hőmérséklet csökkenése és a páratartalom emelkedése szintén a koronavírus túlélési esélyeit növeli. A mélyhűtőben akár 2 évig aktív marad.[5] Fertőtlenítőszerek használatakor a címkén feltüntetett hatékonyság csak úgy érhető el, ha hagyjuk, hogy a szer legalább 5–6 percig kifejtse hatását.

Fertőtlenítő oldatok

62–71%-os **etil-alkohol**[6] (az egészségügyi szesz fő alkotóeleme), de nem a technikai alkohol, mivel metil-alkoholt tartalmaz, ami a bőrön keresztül a szervezetbe juthat. Különböző, több mint 70%-os alkoholtartalmú **egészségügyi gélek, oxigénes** (0,5%-os **hidrogén peroxid** tartalmú) **víz**,[7] valamint 0,1%-os **nátrium-hipoklorit** (hagyni kell 10–15 percig, hogy kifejtse hatását, majd száraz ronggyal le kell törölni a felületet).[8] Ezek az oldatok megbontják a vírus fehérjeburkát, tehát képesek a felületek fertőtlenítésére. Az alkohollal beáztatott felületet legalább 1 percig nem szabad letörölni (de ajánlatos hagyni, hogy magától száradjon fel). A metil-alkoholt nem tartalmazó izopropanol megfelelően fertőtleníti a kezet, de ne 99%-os, hanem csak 70%-os koncentrációban használjuk, mivel ha több vizet tartalmaz, hosszabb az oldódási ideje, így több ideje jut arra, hogy a bőrön át behatoljon a szervezetbe és elpusztítsa a vírusokat, baktériumokat. A 80–85% fölötti izopropanolnak már csökken a fertőtlenítő hatása. Nem javasolt gyerekeknél az alkoholos bedörzsölés a láz csillapítására, mivel a bőrön bejutva alkoholmérgezést okozhat, ami esetenként önkívületi állapotot vagy akár halált is kiválthat, főleg az anyatejjel táplálkozó kisgyerekeknél.

A nagyobb felületek – mint például a gránit-, műanyag- vagy üveglapok fertőtlenítéséhez – mint ahogyan a kisebb felületek – sztetoszkóp, lázmérő, olló – fertőtlenítéséhez is az 50/50%-os, vízzel történő oldás javallott. Az alkoholtartalmú fertőtlenítőszerek maradandó nyomokat hagyhatnak a fa- vagy bőrfelületeken, ezért az esetükben speciális fertőtlenítőszerek javasoltak. Az orvosi, sebészi eszközöket nem szabad alkohollal „sterilizálni", mivel az alkohol nem képes elpusztítani a baktériumokat.

Odahaza a következőképpen készíthetünk fertőtlenítőszert: 2/3 alkohol (70%), 1/3 aloé vera gél, amihez hozzáadhatunk néhány csepp különféle gyógynövény kivonatot az alkohol illatának ellensúlyozására.[9]

A **folyékony szappan** képes 15 perc alatt elpusztítani a vírust, viszont vízzel elegyítve már 20 másodperc alatt eltávolítja a kórokozót, mivel a vízzel való keveredésből keletkező hab képes „elkapni" a vírust.[10] A legújabb habzó szappanfajták hatékonyabbnak bizonyulnak. Természetesen, a kettős védelem sokkal nagyobb védelmet nyújt: először mossunk alaposan kezet (de ne feledkezzünk el az arcról és a szemüvegről sem), utána pedig fertőtlenítsünk egészségügyi szesszel, vagy legalább 70%-os alkoholtartalmú fertőtlenítő géllel. Ha nincs mód a kézmosásra, akkor a fertőtlenítő szert alkalmazva a száradásig súroljuk egymáshoz a kezünket.[11]

Ruhatisztítás

A beteg személy ruhaneműit (beleértve a plüss játékokat is) együtt moshatjuk az egészséges személyek ruháival.[12] Alkalmazzuk a ruhaneműn feltüntetett legmagasabb mosási hőmérséklet, használat előtt pedig teljesen szárítsuk meg a ruhákat.

3. Habár kezdetben az Egészségügyi Világszervezet nem ismerte el a **cseppfertőzés** veszélyét, mégis védőfelszerelés viselését javasolta az egészségügyi személyzet számára.[13] Carl Flügge 1890-ben bebizonyította, hogy még a halkan kiej-

tett szavak által is parányi váladékcseppek kerülnek a levegőbe. A **Flügge-cseppek** egyezményesen az 5–10 mikrométer méretű kilélegzett cseppeket jelentik, amelyek legtöbb 2 méter távolságra képesek eljutni a levegőben a tüsszentés vagy a köhögés során, majd megtelepszenek a különböző felületeken, és ha zárt, nem szellőzött helyiségben több személy tartózkodik, a cseppek felgyülemlenek a helyiség légterében.[14]

Az **aeroszolok** a francia meghatározás szerint 5 mikrométernél kisebb részecskék.[15] A parányi aeroszol részecskékből a víz gyorsan elpárolog, ezért a levegőben olyan szárazanyag részecskék (angol meghatározás szerint: aeroszolok[16]) maradnak fenn, amelyek átmérője nem haladja meg az 5 mikrométert, és amelyek a géles burokkal bevont vírust is hordozzák. Ezek a részecskék akár 8,2 méter távolságot is képesek megtenni a levegőben,[17] például a légáramlatot kihasználva (mint a kanyarovírus esetében). Akkor is bekövetkezhet a megfertőződés, ha a fertőzött személy már elhagyta a helyiséget, de belélegzésre kerülnek a levegőben található, általa szétszórt aeroszol részecskék. Laboratóriumban, kísérleti körülmények között aeroszol részecskéket észleltek 3 órával a kilélegzés után.[18] Általánosságban véve azonban ezek a részecskék nagyjából 30 percig lebegnek a levegőben, majd különböző felületekre telepszenek.[19]

Nagyon nagy a veszély: megfertőződést nemcsak a 2 méternél kisebb távolságból bekövetkezett tüsszentés vagy köhögés okozhat, mivel a fertőző személy beszéd és kilélegzés által is vírust hordozó aeroszol részecskéket bocsát ki. Április 1-jén neves kutatók egy csoportja arról értesítette a Fehér Házat, hogy „a koronavírus a beteg személyek tüsszentése és köhögése mellett beszélgetés során is képes terjedni." Dr. Harvey Fineberg, az amerikai NAS (National Academy of Sciences) egyik albizottságának elnöke utalt egy Kínában készült tanulmányra, amely szerint a vírus akkor is a levegőbe kerülhet, amikor egy egészségügyi dolgozó leveti a védőruhát, vagy amikor olyan helyen mozog, ahol megfordultak betegek is.[20] A közönséges (sebészeti), nem légmentesen záró maszk nem nyújt védelmet az aeroszol részecskék ellen, a különböző maszk-improvizációk pedig még kevésbé védenek meg a vírustól.

4. A **fekális-orális** úton történő fertőzés (mint az A-típusú hepatitisz vírus esetében). Koronavírus RNS-maradványokat mutattak ki fertőzött személyek székletében. Ezt a fertőzési útvonalat már kellőképpen dokumentálták.[21] Az utóbbi időben egyre nagyobb figyelmet fordítanak a vírus emésztőszerveken keresztül való terjedésére. Egy kínai tanulmány szerint az enyhe Covid-19-ben szenvedő betegek egyharmada panaszkodott hasmenésre, ami általában 5 nap után kimaradt.[22] Hasonló, 204 esetet vizsgáló tanulmány kimutatta, hogy Hubei tartományban a betegek közel 50%-ának (48,5%) voltak emésztőszervi panaszai vagy gyomorfájdalmai (0,4%).[23] Ezért van szükség a gyakori, legalább 20 másodpercig tartó kézmosásra, de a vásárolt termékek megtisztítására is. A zöldséget és a gyümölcsöt ajánlatos vízzel és folyékony mosogatószerrel lemosni, majd bő vízzel leöblíteni. Kézmosásra főleg a boltból hazavitt tárgyak érintése után van szükség.[24]

5. Érintkezés a beteg **vérével, szérumával vagy köpetével**, utána pedig a száj, orr vagy szem kézzel történő érintése is fertőzésveszélyt rejt magában, mivel a vírus RNS-ét ebben a biológiai környezetben is kimutatták.[25]

TERJESZTÉS VS VÉDELEM
CONSTANTIN DINU

A **sebészeti maszk** (a szájat és orrot eltakaró közönséges maszk) viselése elsősorban a **fertőzött személyek** számára javallott, mert megakadályozza a vírust tartalmazó cseppek légtérbe való kerülését.

Így vált közismertté a **LÁZ + KÖHÖGÉS = MASZK** „egyenlet". ■

Dr. **Constantin Dinu**, igazgató, Egészségügyi Osztály, Romániai Unió

1. https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/caring-for-patients.html
2. https://www.medicalnewstoday.com/articles/coronaviruses-how-long-can-they-survive-on-surfaces#How-long-do-coronaviruses-persist?
3. idem
4. https://www.nytimes.com/2020/03/17/health/coronavirus-surfaces-aerosols.html
5. https://ici.radio-canada.ca/nouvelle/1687727/covid-19-coronavirus-epicerie-decontamination-aliments-produits-savon
6. https://www.businessinsider.com/how-long-can-coronavirus-live-on-surfaces-how-to-disinfect-2020-3
7. https://www.americanchemistry.com/Novel-Coronavirus-Fighting-Products-List.pdf
8. https://www.sciencealert.com/here-s-the-expert-advice-on-which-cleaning-products-to-use-against-coronavirus
9. https://www.webmd.com/first-aid/ss/rubbing-alcohol-uses
10. https://news.northeastern.edu/2020/03/20/heres-why-washing-your-hands-with-soap-for-20-seconds-protects-you-from-covid-19/
11. https://www.health.harvard.edu/diseases-and-conditions/preventing-the-spread-of-the-coronavirus
12. https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/daily-life-coping/children.html
13. https://www.nytimes.com/2020/03/17/health/coronavirus-surfaces-aerosols.html
14. https://www.npr.org/sections/goatsandsoda/2020/04/03/825639323/scientists-probe-how-coronavirus-might-travel-through-the-air?t=1586986078711
15. http://www.sipi.ch/uploads/media/Masquez-vous_Marie_Jo_Thevenin.pdf
16. https://wwwnc.cdc.gov/eid/article/26/7/20-0885_article
17. https://www.npr.org/sections/goatsandsoda/2020/04/03/825639323/scientists-probe-how-coronavirus-might-travel-through-the-air?t=1586986078711
18. https://www.uptodate.com/contents/coronavirus-disease-2019-covid-19?source=history_widget#H3822360508
19. https://www.nytimes.com/2020/03/17/health/coronavirus-surfaces-aerosols.html
20. https://edition.cnn.com/2020/04/02/health/aerosol-coronavirus-spread-white-house-letter/index.html
21. https://www.medpagetoday.com/infectiousdisease/covid19/85315
22. https://www.webmd.com/lung/covid19-digestive-symptoms#1
23. https://www.practiceupdate.com/content/clinical-characteristics-of-covid-19-patients-with-digestive-symptoms-in-hubei-china/98000
24. https://ici.radio-canada.ca/nouvelle/1687727/covid-19-coronavirus-epicerie-decontamination-aliments-produits-savon
25. https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/caring-for-patients.html

AZ ÖRÖKKÉVALÓ LÉNYEK

AZ ISTENSÉG DICSŐSÉGE

STEFAN RADU

Az Istenségre vonatkozó bibliai igazság legádázabb ellenségei sem tagadhatják a tényt, hogy Ézs 9:6-7 verseiben az Üdvözítő Jézus Krisztusról van szó, akiről a szerző már hét évszázaddal a beteljesülés előtt írt. A viszonylag jól ismert jövendölés ekképpen hangzik: „Mert egy gyermek születik nékünk, fiú adatik nékünk, és az uralom az ő vállán lészen, és hívják nevét: csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, békesség fejedelmének! Uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége a Dávid trónján és királysága felett, hogy fölemelje és megerősítse azt jogosság és igazság által mostantól mindörökké. A seregek Urának buzgó szerelme művelendi ezt!"

E gondolatokban gazdag szövegből ezúttal a benne található, a Megváltó személyére vonatkozó megszólítások közül mindössze kettővel szeretnék foglalkozni: „erős Isten" és „örökkévalóság Atyja". Krisztuson kívül egyetlen, a földön valaha született gyermekre sem vonatkozhat e két tulajdonság!

Jegyezzük meg, hogy a szöveg előbb „Istennek", „erős Istennek" nevezi Krisztust, majd ezután „Atyának" – az „örökkévalóság Atyjának". Jézus mint Atya! Sok olyan szöveg van az Újtestamentumban, amely az Atya-Istenről szól (aki nem a Krisztus!). Íme ezek közül a legegyértelműbb igeversek:

„Pál, apostol (nem emberektől, sem nem ember által, hanem Jézus Krisztus által és az Atya Isten által, aki feltámasztotta őt a halálból)" (Gal 1:1).

„Kegyelem néktek és békesség az Atya Istentől, és a mi Urunk Jézus Krisztustól" (Gal 1:3).

„Békesség az atyafiaknak és szeretet hittel egybe az Atya Istentől és az Úr Jézus Krisztustól!" (Ef 6:23).

„És mindent, amit csak cselekesztek szóval vagy tettel, mindent az Úr Jézusnak nevében cselekedjetek, hálát adván az Istennek és Atyának Ő általa" (Kol 3:17).

„Pál, Silvánus és Timótheus a Thessalonikabeliek gyülekezetének, amely van az Atya Istenben és az Úr Jézus Krisztusban" (1Thess 1:1).

„Kegyelem, irgalmasság, békesség az Atya Istentől és Krisztus Jézustól, a mi Urunktól" (2Tim 1:2).

„Kegyelem, irgalmasság és békesség az Atya Istentől és az Úr Jézus Krisztustól, a mi Megtartónktól" (Tit 1:4).

„… az Atya Isten eleve rendelése szerint, a Lélek megszentelésében, engedelmességre és Jézus Krisztus vérével való meghintésre: kegyelem és békesség adassék néktek bőségesen" (1Pt 1:2). Jegyezzétek meg: három isteni személy, három az Egyben!

„Mert amikor az Atya Istentől azt a tisztességet és dicsőséget nyerte, hogy hozzá a felséges dicsőség ilyen szózata jutott: Ez az én szeretett Fiam, akiben én gyönyörködöm" (2Pt 1:17).

Olvassátok el a következő igéket is: Róm 1:7; 1Kor 1:3; 15:24; 2Kor 1:2; 11:31; Ef 1:2; 1:3; Fil 1:2; 4:20; Kol 1:2; 1:3; 1Thess 1:1,3; 3:11,13; 2Thess 1:1-2; 2:16; Filem 3; Jak 1:27; 2Pt 1:3, 17.

De térjünk vissza Ézs 9:6 verséhez, ahol a próféta „örökkévalóság Atyjának" nevezi Jézust, amely szintagmában az „örökkévalóság" nem jelenthet mást, mint múlt- és jövőbeni örökkévalóságot. A szent angyalok, a világegyetem összes el nem bukott, értelemmel rendelkező lénye, valamint a föld üdvözültjei mindörökké élni fognak az eljövendő örökkévalóságban. De ez a jövő örökkévalósága. Egyetlen teremtett lény sem él örök időktől fogva, éppen teremtett voltából kifolyólag. Létezésének van tehát kezdete, Krisztus létezésének azonban nincs.

E tulajdonsága bizonyítja, hogy Ő Isten, mivel egyedül Isten létezik örök időktől fogva: „Uram, te voltál nékünk hajlékunk nemzedékről nemzedékre! Minekelőtte hegyek lettek és föld és világ formáltaték, öröktől fogva mindörökké te vagy Isten" (Zsolt 90:1-2). „Te vagy Isten", „öröktől fogva". Akárcsak az Atya, Krisztus örök időktől fogva létezik. Íme egy másik igevers mit mond erről: „De te, Efratának Betleheme, bár kicsiny vagy a Júda ezrei között: belőled származik nékem, aki uralkodó az Izráelen; akinek származása eleitől fogva, öröktől fogva van" (Mik 5:2).

De van még valaki, aki öröktől fogva létezik: „Menynyivel inkább Krisztusnak a vére, aki örökké való Lélek által önmagát áldozta fel ártatlanul Istennek: megtisztítja a ti lelkiismereteteket a holt cselekedetektől, hogy szolgáljatok az élő Istennek" (Zsid 9:14). Az örök Szentlélek. Örök időktől fogva (múlt) örökké (jövő) létezik az Istenség három személye: Az Atya-Isten, a Fiú-Isten és a Szentlélek-Isten. Ezt mondja a Biblia, ez a kereszténység egyik alaptanítása. Ne feledjétek, hogy Jézus Krisztus, a Megváltónk, aki több mint 2000 évvel ezelőtt született Betlehemben, Atyának, az örökkévalóság Atyjának van nevezve! Számomra ez csodálatos: Krisztus, a Fiú is Atya! Ők a mi mennyei, öröktől fogva létező Szüleink!

Javaslatom az, hogy vegyük az Istenség létezésének e képletét mint olyat, mint amit és ahogy a Szentírás bemutat, és hit által fogadjuk el. Csakis hit által. Sohasem fogjuk teljesen megérteni az Istenséget, de a mennyben odafent biztosan többet fogunk megtudni róla. Micsoda fényes jövő vár ránk! Micsoda dicsőséges távlatok! ■

Ștefan Radu, nyugdíjas lelkipásztor, a hittudományok doktora

ÉN VAGYOK

Kétezer év távlatából ma is visszhangzik az Úr Jézus parancsa: „*Evezz a mélyre, és vessétek ki hálóitokat fogásra*” (Lk 5:4). A megbízatás és az üzenet nem változott, csupán a háló fogalma nyert új dimenziót. A digitális környezet az evangelizáció egyik legnagyobb kihívásává vált, s ma közösségi hálóként működik a bizonyságtevő tanítványok számára. A Hetednapi Adventista Egyház Romániai Uniója Etnikai Csoportok Osztályának szervezésében immár másodszor került sor országos online missziós projekt megvalósítására. Egy évvel ezelőtt sikeres úttörő munkát végeztünk a közösségi média területén, és ezt igyekeztünk kamatoztatni a most befejeződött, Krisztus központú „ÉN VAGYOK” bibliai sorozat megvalósításával is. Az eseményt a Speranța/Reménység Tv magyar szerkesztősége közreműködésével valósítottuk meg. Az evangélium prédikálásában, valamint a kerekasztal beszélgetésekben több lelkész és gyülekezeti elöljáró vett részt.

Február 19–28. között naponta 20 órától a közösségi médiában az Úr Jézus mutatkozott be sok ember számára az *ÉN VAGYOK* kijelentései által, amelyek rávilágítottak arra, hogyan látta Jézus a saját identitását, és megosztotta velünk, hogy ki és mi szeretne lenni számunkra, ha megnyitjuk előtte az ajtót.

A tíz alkalomból álló előadássorozatot naponta 61 Facebook-oldalon és 7 YouTube-csatornán közvetítettük magyarul, román szinkronnal 107 Facebook-oldal és 2 YouTube-csatorna közvetítette a sorozatot. Az előadásokat másnapi ismétléssel sugározta a Speranța/Reménység Tv magyar adása. Esténként az élő adást 400-600 személy (család) nézte, de a későbbi megtekintések száma elérte a 25.000-et, és ez a szám folyamatosan növekszik.

Lelkesítő egy református nő nyilatkozta: „Sohasem értettem az áldozati rendszert, annyira bonyolultnak tűnt számomra. Kétszer is meghallgattam az előadást, és most már teljesen világos minden.” Sokan élőben követték, még többen visszanézték az adásokat, kérdések és pozitív visszajelzések érkeztek, ami arra utal, hogy a közösségi háló olyan terület, ahol „halászni” kell. Ehhez viszont lelkes, kitartó ember-halászokra van szükség!

Ifjúsági előadás-sorozattal folytatjuk március 7. és május 2. között minden vasárnap este 21 órától, „Ki vagyok én?” címmel. Kérem, tartsanak velünk, és osszák meg szeretteikkel!

Imádkozom, hogy Isten töltse meg egyházunk hajóit sok értékes lélekkel, hogy hamarosan találkozzunk Azzal, Aki az Alfa és Ómega, az eljövendő Megváltó! ■

Balla Loránd, a Romániai Unió Kiadványok és Etnikai Csoportok Osztályának igazgatója

Nagy János

Született 1943. május 21-én, Désen. Nagyon nehéz gyermekkora volt. Édesapja elhagyta a családot, s így édesanyja 3 gyermekével anyagi támogatás nélkül maradt. Szamosújvárra költöztek. Ott járt iskolába, és tanulmányai befejeztével, már 25 évesen, a helyi „Petru Maior” líceum tanára lett. Édesanyja ebben az időszakban kezdte látogatni az adventista gyülekezetet. János is vele tartott, és 1968-ban Borbáth Zoltán lelkipásztor által meg is keresztelkedett. Ugyanebben az évben kötött házasságot Florea Marianával. Döntése, hogy követi az Urat, súlyos következményekkel járt: kitették az állásából, mert nem ment be szombaton tanítani. A Hargita megyei Balánbányán talált állást, a bányavállalat műszaki rajzolója lett. Itt született meg egyetlen gyermekük, Mariana.

Később visszaköltözött Szamosújvárra, ahol 2005-ig tartózkodott. Ez idő alatt a helyi gyülekezetben minden szolgálatot betöltött, a teremdiakónustól egészen a felszentelt presbiterig. Gyakran prédikált a környékbeli gyülekezetekben. Az 1989-es évtől kezdődően alkalmazott lelkészként tevékenykedett Zilahon és a Beszterce megyei Kisilván. Ezután missziómunkát vállalt egy fehér területen, az ukrajnai Solotvino helységben, ahol tizenegy éven át dolgozott teljes szívvel, majd egy 30 tagú gyülekezetet is alapított.

1998-ban fejezte be tanulmányait a Bukaresti Adventista Teológiai Intézetben. Evangelizációs sorozatokat tartott Szerbiában és Magyarországon. 2005-ben Aradra költözött. Nyugdíjas kora ellenére mindig lelkesen dolgozott az Úrért, a gáborok otthonaiban szemináriumokat tartott. Szíve-lelke a missziómunkáért lángolt, nem volt nap, hogy ne adott volna valakinek egy könyvet, vagy ne beszélt volna Krisztusról a piacon, a villamoson vagy az utcán. A zimándújfalusi gyülekezetben presbiterként is szolgált.

Azért élt, hogy segítsen másoknak. Nagyon szerette a családját, feleségét, lányát, vejét és unokáját, Iuliát, élete büszkeségét. December 22-én belázasodott, kórházba került, majd január 10-én vasárnap a szíve lassan-lassan megszűnt dobogni. 53 évnyi házasság, valamint mások megsegítéséért küzdő élete végén megpihent az Úrban. A jutalmazás napját várja, amikor az Úr, akit oly lelkesen szolgált, fel fogja támasztani és haza fogja vinni. ■

Lejegyezte a veje, **Cristian Toma** lelkipásztor.

VÁRNI FOGLAK!

Amikor a szülővárosomra, a gyermekkorom éveire és az idő múlására gondolok, eluralkodik felettem a nosztalgia. Gyermekként a nyarakat nagyszüleimnél töltöttem egy Bukarest melletti faluban, ahol az emberek földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkoztak, és közművesítetlen, villanyáram nélküli vályogházakban laktak. A legélénkebb emlékeim főszereplője azonban a nagyapám: állandóan körülötte forgtam, hogy segítsek neki, amit ő azzal jutalmazott, hogy a lova hátán sétáltatott. A nagymamám kiváló gazdasszony volt, és csak péntekenként sütött kenyeret és kalácsot. Gondosan készültünk a szombatra. Mintegy 3 kilométerre volt tőlünk az adventista imaház, és a nagyszüleim népviseletbe öltözve, bőrbocskorral a lábukon mentek a gyülekezetbe.

OLYAN EMBEREK GYÜLEKEZETÉBEN NŐTTEM FEL, AKIK A SAJÁT ÉLETÜK IDEJÉRE VÁRTÁK JÉZUS VISSZAJÖVETELÉT. HITEM GYERMEKKORÁRA RÁNYOMTA BÉLYEGÉT A NAGYSZÜLEIM NEMZEDÉKÉNEK LELKESEDÉSE. ANNAK A KORNAK A VÁRAKOZÓI AZ ELSŐ FELTÁMADÁS REMÉNYSÉGÉBEN HUNYTAK EL.

Az imaterem egy nagy házban volt berendezve, s a közösségnek akkor körülbelül 40 tagja volt, a gyermekeket és fiatalokat leszámítva. A kórus négy szólamban énekelt, harmonika-kísérettel. Ott volt alkalmam megismerkedni az adventista egyház romániai úttörőivel is. Az akkori prédikációk legfőbb témája Jézus közeli visszajövetele volt. Ha netán valaki elbóbiskolt volna, a lelkész rácsapott a szószékre és elkiáltotta magát: „Testvérek! Jön az Úr!” Habár nem értettük a próféták minden érvét, és White testvérnő írásai sem voltak maradéktalanul világosak számunkra, elbűvölt ezeknek az embereknek a Jézus visszajövetelébe vetett hite. Az egyedüli hely, ahol a nagyvilág eseményeiről értesülhettek, az a gyülekezet volt. Minden háborúról, földrengésről, járványról szóló hírt a vég félreérthetetlen jelének tekintették.

Egy átlagos este, miután a nagymamám lefektetett és lekapcsolta a lámpát, megpróbáltam elaludni, de felriadtam, mindahányszor ugatott egy-egy kutya, és az ablakhoz szaladtam, hogy lássam, van-e mozgás az udvaron. Nagymamám érezte, hogy zaklatott vagyok, ezért fogta a gyapjú takarót, és rám terítette. Csak ennyit mondott: „Aludj! A nagyapád is megérkezik hamarosan!” Megpróbáltam elaludni, könnyes szemmel gondolva rá.

Olyan emberek gyülekezetében nőttem fel, akik a saját életük idejére várták Jézus visszajövetelét. Hitem gyermekkorára rányomta bélyegét a nagyszüleim nemzedékének lelkesedése. Annak a kornak a várakozói az első feltámadás reménységében hunytak el. A szüleim a Krisztust várók második nemzedékéhez tartoztak. Véget ért a második világháború, rettenetes állapotokat és sok szenvedést hagyva maga után. Mit mondhattak az adventisták a kor embereinek Istenről? Miért engedte meg a holokausztot, miért nem lépett közbe irgalma és szeretete? Egyházunkat akkor még nem védte a törvény, és minden adventista hit által élt, hogy Isten majd gondját viseli.

Amint megvirradt, az ablakhoz ugrottam, hogy lássam, megjött-e a nagyapám. Pizsamában kiszaladtam az udvarra, de a szekere és a lova sehol sem volt. A nagyapám még nem érkezett meg. Magamhoz szorítottam a nagymamámat, és megkérdeztem tőle: „Mikor jön? Mondd, miért nem jött még haza?” Nagymamámat is meglepte a szo-

rongásom, ezért nyugodtan válaszolt: „Ne aggodalmaskodj! Hamarosan itthon lesz!” Kicsit duzzogtam, de nem volt mit tennem, mint várnom.

A gyermekkorom hamar eltelt, és eljött az ideje a pályaválasztásnak. A nagyszüleimnek két gyermekük volt: egy lányuk, aki hajadon akart maradni az Úr eljöveteléig, de mivel látta, hogy túl sokat késik, férjhez ment egy négygyermekes, özvegy könyvevangélistához. Konstancai házukban sok szünidőt töltöttem, és lehetőségem volt több, Ellen White által írt könyvet is elolvasni.

Én azt tartottam magamról, hogy a Jézust várók harmadik generációjához tartozom. Azt hiszem, ez a nemzedék valóban élte és hirdette a Jézus közeli visszajövetelébe vetett hitet. A kommunizmus bukásával a lelkesedés az egész egyházat áthatotta, és minden eszközt bevetett az evangelizáció érdekében: ultramodern kiadvány-nyomtatás, házról házra történő látogatások, a Reménység Hangja Rádió és a Reménység Tévé általi nagyszabású evangelizálások, hangversenyek, mindenféle szemináriumok, gyermek- és ifjúsági táborok, adventista iskolák és óvodák, egészségközpontok. Egyházunk sosem örvendett ekkora szabadságnak és jólétnek, mint azokban a napokban. Röviddel 1989 után volt a legnépesebb romániai egyházunk. Sokan reménykedtek abban, hogy a 2000. év jelenti majd a Föld 6000. évét, amikor is megtisztul a bűn következményeitől. Ekkorra már érezhetővé vált a Katolikus Egyház befolyása a világ társadalmi és politikai életében.

Az idő múltával azonban megnyíltak az országhatárok, és sokan elhagyták Romániát, idegen országokban letelepedve. Az elején árulásnak tekintettük a döntésüket, mivel elhagyták a hazai misszió területét, végül azonban elfogadtuk a helyzetet, arra gondolva, hogy külföldön is végezhetnek missziómunkát. A gond az, hogy e harmadik nemzedék is lassan nyugovóra tér. Elmondhatjuk, hogy minden 30. életévét betöltött adventista a negyedik nemzedékhez tartozik. Hogyan tekintünk e világra, amelyben élünk? Merre tartunk? Foglalkoztat-e még egyáltalán Jézus közeli visszajövetele?

Egy alkalommal az egyik lelkész megpróbált válaszolni ezekre a kérdésekre. Lelkesen szólt a jelenlévőkhöz: „Testvéreim, ti, akik jelen vagytok, hiszitek-e, hogy az Úr kész eljönni?” A teremben csend volt, mintha senki se lett volna jelen. A lelkész nem ismételte meg a kérdést. Engem kértek fel az istentiszteletet záró imára. Ihletést éreztem feltenni a következő kérdést: „Uram, Te mindent tudsz. Valóban érdekel-e még, hogy mikor jössz vissza?” A lelkemben éreztem azt az árulást, amit a tanítványok követtek el, amikor elhagyták Jézust. A hit azt jelenti, hogy bízunk valamiben, amit csak később fogunk megérteni. Ez a probléma Jézust is foglalkoztatta: „Az embernek Fia mikor eljő, avagy talál-e hitet e földön?” (Lk 18:8).

A visszajövetel eseményéről beszélgetve, a tanítványok tudni szerették volna, hogy mikor kerül sor erre. Minden keresztény nemzedék tudni szerette volna ezt. Habár Jézus világosan megmondta nekik, hogy egyedül az Atya Isten fogja ezt eldönteni, az emberek meg akarták fejteni Isten eme titkát. Jóslatok születtek, időpontokat tűztek ki, de az eredmény mindahányszor a csalódás volt. A leghangzatosabb ezek közül máig az 1844. október 22-i csalódás volt, amikor is William Miller prédikációi nyomán sokan várták, az égbolt felé emelve tekintetüket, Jézus dicsőséges eljövetelét. Valaminek történnie kellett. A kis könyvet elolvasták, a várakozás édes volt a szájban, de csalódásként megkeseredett a gyomorban.

TÖRETLEN VÁRAKOZÁS

GILI ANTEA

HOGYAN TEKINTÜNK E VILÁGRA, AMELYBEN ÉLÜNK? MERRE TARTUNK? FOGLALKOZTAT-E MÉG EGYÁLTALÁN JÉZUS KÖZELI VISSZAJÖVETELE?

A nagy csalódás miatti kaotikus állapot több eretnek mozgalmat szült Dániel 8:14 versére alapozva, amelyekről most nem teszek említést. De Isten nem akarta tisztázatlanul hagyni a dolgokat. Ha az emberek őszintén keresik Istent és imádkoznak, egy ihletett gondolat a Bibliához vezeti őket, és ott fel fogják fedezni az igazságot. Így történhetett meg az, hogy a millerita Crosier – Zsid 9:23–24 és 3Móz 16 alapján – megérti Jézusnak a mennyei szentélyben végzett szolgálatát, és rájön, hogy nem a földnek, hanem a mennyei szentek szentjének volt szüksége megtisztulni Krisztus vére által. Ezt követően Joseph Bates felfedezte Istennek a mennyei szentély második helyiségében található frigyládába helyezett parancsolatainak értékét, és így kerül terítékre a szombat megtartásának kérdése. Bates tovább kutatja a Jelenések 13. fejezetében leírt nagy küzdelmet, majd Ellen White kap látomást, mely igazolja ennek a teológiai állításnak az igaz voltát.

Eltelt egy kis idő, míg a felfedezett igazságokat követők csoportja megalapította a Jézust várók egyházát. Ami jellemző volt erre a hívő csoportra, az az volt, hogy az átélt csalódás ellenére ők továbbra is hittek Jézus közeli, még az életükben bekövetkező eljövetelében. Így hittek az első keresztények is, majd az őket követő nemzedékek. Mivel magyarázható ez?

Ahhoz, hogy ezzel az eléggé érzékeny témával foglalkozzunk, előbb tudatában kell lennünk annak, hogy mennyire várjuk Jézus visszajövetelét. Mennyire él bennünk az a fajta vágyakozás, amit én éltem át akkor, amikor a nagyapám visszajöttét vártam. Még aludni se tudtam rendesen, míg nem tudtam, hogy megérkezett. Ha ezzel tisztában leszünk, ráébredünk, hogy a megváltási terv, amelyet Isten az örökkévalóság óta kigondolt, nem siet és nem késik. Példaként említhetjük a Jézus születésére vonatkozó próféciák teljesedését. „Mikor pedig eljött az időnek teljessége, kibocsátotta Isten az ő Fiát, aki asszonytól lett, aki törvény

alatt lett" (Gal 4:4). Ha figyelemmel követjük a zsidó nép történetét, megállapíthatjuk, hogy ennek a jövendölésnek a teljesedésére 2000 évet kellett várni. Feltevődik a kérdés: hányan hittek abban, amit hirdettek nekik, és hányan fogadták el Jézust Üdvözítőnek? Az övéihez jött, de az övéi nem fogadták be Őt. A zsidó népnek minden világossága megvolt ennek a próféciának a teljesedésére vonatkozóan, mégsem akarták azt elfogadni. Még akkor is kiűzték Őt a zsinagógából és halállal fenyegették, amikor előttük olvasott fel az Igéből, és megjegyezte, hogy ma teljesednek ezek az írások!

Furcsa egy magatartás! A nemzeti büszkeség és az anyagi jólét elvakította az elméjüket, s így nem fogadták el a próféták által megjövendölt Messiást. Jézus erőfeszítései és bizonyítékai ellenére csak nagyon kevesen értették meg földi küldetését. Hogy felkészítse őket az előttük álló időkre, egy sor eszkatologikus példázatot mutatott be nekik, amelyek az őrködésre és a küldetésre helyezték a hangsúlyt. Ők azonban többet akartak. „Uram, mikor fognak ezek beteljesedni?" Jézus nagyon éles választ adott nekik: „Csak az Atya tudja a napot és az órát." Azon tűnődöm, hogy segített volna-e nekik a pontos dátum ismerete? Próbáljatok meg válaszolni erre a kérdésre. Mit jelentene, ha a születési bizonyítványunkra a halálunk napja is fel lenne tüntetve? Jobban felkészülnénk a Jézussal való találkozásra, vagy inkább végig a halálunk foglalkoztatna és nem az örök élet?

Jézus az Atyához távozott a körükből. Habár az elválás fájdalmas volt számukra, a Megváltó ígéretei arra buzdították őket, hogy a Szentlélek erejével elinduljanak és minden népnek elvigyék az üdvösség evangéliumát, hogy Jézus mielőbb visszatérjen. Az összes keresztény nemzedék hitt abban, hogy Jézus még abban az emberöltőnyi időben vissza fog jönni. Sok generáció élt az első keresztények nemzedékétől számítva, és mindenik nemzedék hitt a visszatérés ígéretében. Ez a problematika sok széthúzást és különböző teológiai megközelítéseket szült még az adventisták körében is. Meggyőződéseinket a Biblia, a Prófétaság Lelke és olyan megbízható írók kijelentéseivel tápláltuk, akik kutatták Dániel és a Jelenések könyve próféciáit. Ezek a kijelentések azonban sem külön-külön, sem együtt nem képesek megválaszolni a kérdést: „Mikor jön vissza Jézus?"

Amikor A nagy küzdelem c. könyvet olvassuk, egyesek azt gondolhatják, hogy kifejezetten az utolsó nemzedéknek íródott, azoknak, akik élve meglátják az újra eljövő Jézust. Habár kevés kommunikációs eszköz állt rendelkezésére (néhány újság és a távírás), Ellen White mégis ismerte az akkori világ, és főként Amerika helyzetét. A természeti katasztrófákat, a háborúk híreit, az erkölcstelenséget, korrupciót és főleg a vasárnapi törvényeket és a polgárháborút a végidő jeleinek tekintették. Prófétanőnk úgy vélte, elközelgett Isten ítéletének ideje. Jóllehet sosem mondott időpontot, hitt abban, hogy nagyon közel van Jézus eljövetele, és ki is jelentette, hogy akár egy, két vagy öt éven belül ez be is következhet, és még csak ne is gondoljunk arra, hogy 10 vagy 20 évet kell erre várnunk (RH, 1892. március 22.). Mi késztette Ellen White-ot, hogy ilyen kijelentéseket tegyen? Mindenekelőtt motiválni akarta az egyházat a megszentelődésre és a misszióra. Fenntartotta és hirdette a hármas angyali üzenetet, az egészségügyi reformot pedig az üzenet „jobb kezének" tekintette. Ami pedig a nevelést illeti, azt vallotta, hogy célja felkészíteni egy népet, amely Isten képét tükrözze az emberben. A Jézust váróknak feddhetetleneknek kell lenniük, amely feddhetetlenségre a Szentlélek munkája nyomán juthat el az ember.

Ellen White élete utolsó pillanatáig abban reménykedett, hogy meglátja visszajönni Jézust a felhőkön. Honnan eredt ez a szenvedélyes várakozás? A világ és az ő személyes Megváltója iránti szeretetből és hálából. A remélt dolgokba vetett erős bizalomból. Mindazok, akik úgy haltak meg, hogy szívükben élt a vágy, hogy még életükben meglássák Jézust, nem érzékelik a halálban eltelt időt, akik pedig életben lesznek, a feltámadtakkal együtt látják meg Jézus dicsőséges eljövetelét.

Hol tartunk ma? Gyors léptekkel közeledünk egyházunk fennállásának 200. évfordulójához. Sok ez vagy kevés? Az idő meghosszabbításának korrozív hatása volt az adventista gondolkodásra. Még mindig a lineáris gondolkodási rendszer foglyai vagyunk, amikor válaszolnunk kell a 2Pt 3:4-ben megírtakra: „Hol van az ő eljövetelének ígérete? Mert amióta az atyák elhunytak, minden azonképpen marad a teremtés kezdetétől fogva." Sátán legnagyobb ámítása, hogy az idő a végtelenségig folytatódni fog. Egyeseket közülünk jobban foglalkoztat a visszajövetel időpontja, mint a várakozásban tanúsított hűség. A holnap nem a mienk. Vigyázzunk, mert sem a napot, sem az órát nem tudjuk! Ha földi szükségleteink nem is változnak, és belefáradunk a várakozásba, a Vőlegény megjelenésének pillanatában nyilvánvalóvá válik, kik készültek fel fogadni Őt.

A sebesség századában élünk, amikor felgyorsulnak az események. Mindannyian látjuk, milyen gyökeres változások történtek az utóbbi 30 évben: a kommunista rendszerek váratlan bukása, a 2001. szeptember 11. utáni bizonytalanság a szabad utazások során, az ökológiai veszélyek, amelyeknek az áradások és a tűzvészek miatt vagyunk kitéve, a globalizáció és az egyetemes nyugalomnap szükségessége, az ökumenikus mozgalom, a járványok, az erkölcstelenség, a családon belüli erőszak, a demokráciát támadó neokommunista szellemiség. Napjainkban az információ a fény sebességével terjed.

Most már én is nagyapa vagyok. Mit fogok mondani az unokáimnak, amikor megkérdik, hogy mikor jön el Jézus? Legyünk készen már ma, mert a holnap nem a mienk! Én várom Őt! ■

Gili Antea, Labirint gyülekezet, Bukarest

BABILON – A JEREMIÁS ÉS A JELENÉSEK KÖNYVÉNEK TIPOLÓGIAI-TEOLÓGIAI ELEME* (III)

MEGMAGYARÁZOTT JELKÉPEK
COSTEL GOGONEAȚĂ

BABILON KÉPE AKKOR ÉRI EL A CSÚCSPONTJÁT, AMIKOR EGY OLYAN VÁROST ÁBRÁZOL, AMELYET SAJÁT ROMLOTT MAGATARTÁSA MIATT ÉRT UTOL A VÉGZETE.

Babilon, a pusztulás helye

1. Babilon mint Jeremiás könyvének női alakja: lehangoló, erkölcstelen hely, a gonosz városok anyja

Jeremiás próféta könyvében a büntetéssel kapcsolatosan találkozunk újra Babilonnal mint térbeli dimenzióval.[1] Ez a kép negatív jellegzetességeket, lehangoló látványt tár elénk: puszta, romlott és erkölcstelen.

Jeremiás az 50. és az 51. fejezetben a Babilonra vonatkozó legösszetettebb képpel írja le ezt a térbeli dimenziót, a „föld/ország" metaforát használva. Ez a jelző már az 50. fejezet elején feltűnik (1-3. v.), de találkozunk vele az 51. fejezet végén is (54-58. v.).[2] A szószerkezet lényegében elsőként hangoztat figyelmeztető, negatív előjelű próféciákat a Babilonra lesújtó büntetésre vonatkozóan, és ugyanezt fejezik ki a városra utaló előnytelen képek is: „Az a szó, amelyet szóla az Úr Babilon felől és a Káldeusok földje felől" (50:1).

A „Káldeusok földje" kifejezés Babilonra vonatkozóan csak ritkán tűnik fel Jeremiás könyvében. Miközben a „Babilon" névvel 168-szor találkozunk a könyvben, a „Káldeusok földje" kifejezés csupán 8 ízben tűnik fel: 24:5; 25:12; 50:1, 8, 25, 45; 51:4, 54. A 24:5 versen kívül ezek mindegyike a Babilonra kirótt büntetés kontextusában jelenik meg. Ennek értelmében a Jer 50:1 versében található szószerkezet Babilon sorsát vetíti elő: legyőzött és pusztává tett.

A lehangoló látványt ugyanúgy megtaláljuk a tanulmányozott fejezetek epilógusaiban is, ahol már csak annak kell bekövetkeznie, hogy Babilon megváljon saját lakosaitól: „Lakó ne legyen benne embertől baromig, hanem örökkévaló pusztaság legyen" (51:62). Következésképpen, az 50–51. fejezetek olyan szövegeket tartalmaznak, amelyek Babilonra mint föld/ország képére utalnak.

A pusztává tett földdel azonosított Babilon képét találjuk meg Jer 50:2-3 verseiben is, amelyek mintegy bevezetőjét képezik a város sorsára utaló jövendöléseknek.[3] Reimer szerint ezek a szövegek az „ezt követő próféciák költői prológusát képezik".[4] Utalnak a babilóniai föld pusztává tételére, ami gyakran fellelhető ezekben a próféciákban, és ami hangsúlyozza a mennyei büntetés fogalmának mélységes voltát. Ilyen értelemben találkozunk a „hallassátok", „hirdessétek" (2. v.) igékkel is az 50:28, valamint az 51:13 versben. A már említett kifejezések szinonimáival az 50:29 és az 51:27 versben találkozunk, ahol ez a kifejezés arra hívatott, hogy összehívja az ellenséget annak érdekében, hogy közösen tegyék pusztává Babilont. Ezenfelül a katonai nyelvezet paradigmájába tartozó „emeljetek zászlót" (2. v.)[5] kifejezés megtalálható még az 51:12, 27 versekben is, ami csak megerősíti a korábbi feltételezést. A 3. versben található „jön fel" kifejezés több ízben is a Babilon ellen irányuló támadásra utal,[6] de rámutat arra is, hogy a pusztító támadás északról érkezik: „nagy nemzetek gyülekezete" (50:9); „nép jött északról és nagy nemzet" (50:41); „a pusztítók" (51:48).

A 3. versben található „pusztává"[7] és „lakozzék"[8] szavak Babilon lakóinak pusztulását tükrözik.

A „megszégyenült" (2. v.) igét együtt találjuk a „bálvány" (51:17) kifejezéssel, ekképp körvonalazódik a Babilon földjén lakó emberek bukott volta. Hasonló módon tűnik fel a „megszégyenült" ige az 51:47 versben is, ahol egy olyan Babilon leírásával találkozunk, amely azért szenved szégyenében, mert YHWH úgy döntött, hogy megbünteti a bálványokat.[9]

Másik, a földdel, területtel kapcsolatos képe Babilonnak az 50:16 versben található, mely szerint azért sújtja éhség az országot, mert nem lesz aratás.[10] Sőt mi több, a 26-27. versekben egy parancs is elhangzik arra vonatkozóan, hogy meg kell semmisíteni Babilon élelmiszerkészleteit.[11]

Az 50:45 versben pedig Babilon lakóinak egy másik metaforikus megnevezésével találkozunk: „nyáj”.[12]

Az 50:2-3 szakaszban újra elénk tárul Babilon, de most már északkal társítva, mivel onnan érkezik rá a veszedelem. A „hirdessétek”, „hallassátok” és „mondjátok” (2. v.) felszólítások, amelyek lényegében bevezetik a hírnökök utasításait, csupán megerősítik a konfliktus létezését. Ráadásul a 3. vers szerint egy „északi nép” jelenti a veszélyt. Más próféciákban is feltűnik ez az északi veszély: „nagy nemzetek gyülekezete” (50:9); „nép jött északról, és nagy nemzet” (50:41); „a pusztítók” (51:48).[13] A háborút az engedi sejtetni a leírásban, hogy Jeremiás a katonák és a babilóniai polgárok haláláról, pusztulásáról is említést tesz.[14]

Mivel szoros kapcsolat van Babilon, valamint a lakosok megélhetését szolgáló föld/ország metafora között,[15] a jövendölésekben szülő asszonyként is feltűnik Babilon.[16]

Hasonló értelmezési módot tükröz az 50:12 vers is, ahol Babilon egy anya képében jelenik meg. Az itt újra felbukkanó „megszégyenül” ige lényegében a megaláztatást és a kilátástalanságot jelzi. Mindezeken túl Babilon az 50:42 versben női alakban tűnik fel – „Babilon leánya” –, amely szerkezet a várost egy olyan istennő vagy pogány isten feleségének képében mutatja be, aki védelmezi a földet/országot.[17]

Mindezeken túl sajátságosan női vonásokkal rendelkező, életet adó alakban is fel van tüntetve a város (50:15, 29-30; 51:4, 12, 31, 44, 58), amelynek képe összefonódik Babilonnak mint földnek a képével. Ilyen értelemben Babilon olyan hellyé válik, amelynek lakói, istenei és barmai vannak – azaz térbeli, lakható entitásról van itt szó.

Következésképpen Babilon egy társadalmi tér, mivel jól körülhatárolható emberi-vallási közösség lakja, melyet impozáns istenségek jelenléte éltet. A megélhetést az állattartás biztosította, mivel ez volt a lakosok alapvető, mindennapos elfoglaltsága. A szövegben tehát egy időben és térben jól körülhatárolható közösséggel találkozunk.

Ezzel ellentétben azonban Jer 20:1-6 verseiben a száműzetés és a halál helyének Babilonjával találkozunk, amelyben semmilyen megélhetési lehetőség nincs. A próféta a 24:1 versben a száműzetés helyének nevezi a várost, majd a 24:5 versben a „Káldeusok földjét” a zsidók száműzetési helyének nevezi. A 25:12-14 szakaszban a profetikus látásmód arra utal, hogy Babilonra pusztulás vár. A 27. fejezetben Jeremiás ismét a zsidók száműzetésének helyeként említi Babilont.

Akkor változik meg ez a látásmód, amikor a 29. fejezetben elénk tárul az 50. és 51. fejezetekhez hasonlóan élettel teli, zsibongó városként említett Babilon képe.

Babilon női ábrázolása megsokszorozza YHWH bosszúállását, amely a teljes kipusztításig terjed. Az emberek magatartása miatt a föld/ország metaforák általi szemléltetés az anyaföld elpusztítását és az élet forrásának elfojtását hirdeti. Ennek értelmében a város a biztonság és védelem elvesztésének előképévé válik.[18] A városban található templom is, mely építmény az istenek otthonát képezi, és ahonnan ezen istenségek oltalma az egész városra kiterjed. Sőt mi több, a hatalmas várfalak biztonságérzetet, az oltalom érzetét keltik.[19]

Valahányszor Babilon női alakban van bemutatva, YHWH a cselekedetei által még inkább érezteti jelenlétét. A városnak mint „Babilon leányának” az élete olyan drámai, költői módon leírt következményeket von maga után, amelyek az eltaposás metaforájával vannak bemutatva.[20] A taposás és az aratás, a cséplés jeleneteinek Babilonnal mint női személlyel való társítása nemi vonatkozású megaláztatást, ugyanakkor fizikai, testi erőszakot is sugall.

Következésképpen Babilon női megszemélyesítése közvetett módon befolyásolja a lakosok társadalmi, gazdasági és vallási életét, de a körülöttük élő népek életét is. Jeremiás ezért használja Babilonra vonatkozóan a „megszégyenült” (50:12) kifejezést, mely mintegy csúcspontját képezi a negatív tulajdonságoknak erkölcsi, kapcsolatbeli, sőt még anyagi téren is. Mi több, ezt a magatartást adják át a városban lakó gyermekeknek, és óhatatlanul a városon kívül élő pogányoknak is. Az itt használt megfogalmazás olyan magatartásra utal, amely csak egyetlen női személyre illik: az anyára.

Jeremiás egy életadó asszony képében úgy mutatja be Babilont, mint az általunk tanulmányozott fejezetek legkiemelkedőbb női alakját. A próféta figyelmeztet: „a ti szülőtök igen csúffá lesz” (50:12), mintegy hangsúlyozva a bűnök, de különösképpen a szexuális bűnök súlyosságát (parázna anya), ami óhatatlan befolyást gyakorol az emberek értékrendszerére. Mi több, ezek a magatartások közvetlenül befolyásolják azt, hogy miként tekint YHWH is a városra: „nemzetek sepreje” névvel illeti (50:12), vagyis a hiábavalóságok, a bujaság és a kilátástalanság helyének nevezi: „pusztává, szárazfölddé, sivataggá lesz” (50:12).

Ilyen értelemben Babilon mint életet adó lény híven személyesíti meg a gonosz városok anyját.

2. Babilon mint a Jelenések könyvének női alakja: lehangoló, lepusztult hely – a paráznák anyja

Babilon térbeli metaforával való bemutatása megtalálható a Jelenések könyvében is, és egy kilátástalan helyzetben levő város jellegzetességeire utal: „Lett ördögöknek lakhelyévé, minden tisztátalan léleknek tömlöcévé, és minden tisztátalan és gyűlölséges madárnak tömlöcévé” (Jel 18:2).

A János által Babilonra vonatkozóan használt szemléltetések „mezopotámiai és izraelita írásmotívumok és alakzatok, amelyekkel az elpusztított városok sorsa

miatti sajnálkozásukat fejezték ki."[21] Ez alatt a következőt kell értenünk: a város elpusztításával kapcsolatos részletek (a falak leomlása, a kapuk, az utak, a templomok, a bálványok megsemmisítése); a kereskedelem és a megélhetési lehetőségek teljes összeomlása; a lakosságot érintő háború, éhség és vízhiány; a pusztává lett város a vadállatok és a madarak börtönévé lett; az istenek is elhagyják a várost, amit a gyermekeit elveszítő özvegyasszony alakja szemléltet.[22]

Leírásában János az ókori Babilonhoz hasonlóan egy emberi jelenlét nélküli „fantomvárost" mutat be, amelyet vadállatok laknak. A φυλακὴ kifejezés – melynek jelentése: „őrzött, védett terület vagy börtön" – a konkrét lelkiállapotokra mutat rá.[23] „Az ősi hagyományok szerint a démonok lakatlan, puszta helyeken éltek, ezért jelenlétük a város pusztává tételét jelentette."[24] Ezenfelül „azért nevezi a madarakat tisztátalan lényeknek, mert támadják a már amúgy is haldokló lakosokat, hiszen itt olyan ragadozó madarakról van szó, mint a héja, a varjú vagy a sas."[25]

A metafora negatív dimenzióját csak erősíti az a tény, hogy Babilonnak olyan női sajátságokat tulajdonít, amelyek jelzik a vallásos, erkölcsi és szexuális féktelenséget a társadalom különböző szintjein: „Mert az ő paráznasága haragjának borából ivott valamennyi nép, és a földnek királyai ő vele paráználkodtak, és a földnek kalmárai az ő tobzódásának erejéből meggazdagodtak" (Jel 18:3). Következésképpen Babilon megszemélyesítése előtérbe helyezi a paráznaságot, ugyanakkor azokat a cselekedeteket is, amelyekkel másokat is a testi bűnök elkövetésére késztetett. Az egyetemessé váló korrupciót a többnemzeti kicsapongás metaforája írja le.

Magyarázatában Reddish kitér a Babilonban megmutatkozó politikai-vallási magatartásra:

> „A király iránti hódolat, a különböző istenek és istennők kultuszának ápolása, és ezeknek még ha csak egyszerű katonai vagy vallási tekintélyként való imádása is az embereket és a nemzeteket a hamis hatalmak és a pogány istenek imádatához vezette."[26]

Babilon felett a túlzott fényűzés, gazdagság és kapzsiság miatt hangzik el az ítélet.

Következésképpen a szemléltetés – mely szerint Babilon egy térbeli hely – akkor éri el a csúcspontját, amikor egy olyan várost mutat be, amelyet saját romlott magatartása miatt ért utol a végzete: „Leomlott, leomlott a nagy Babilon" (Jel 18:2).[27] ■

Costel Gogoneață, lelkipásztor, pszichoterapeuta, a bukaresti Amicus Diákegyesület káplánja

* Jelen tanulmány első és második része az Adventszemle 2020-as februári és áprilisi számában jelent meg.

1. Lásd: Jer 25:12; 50:1, 8, 25, 45; 51:4, 54.
2. Carroll: *Jeremiah.* 818. o.
3. Kenneth T. Aitken: The Oracles against Babylon in Jeremiah 50-51: Structures and Perspectives. *Tyndale Bulletin 35* (1984). 30-31. o.
4. David J. Reimer: *The Oracles against Babylon in Jeremiah 50-51: A Horror among the Nations* (San Francisco: Mellen Research University Press, 1993). 27. o.
5. Duane L. Christensen: *Prophecy and War in Ancient Israel.* Bibal Monograph Series 3 (Berkeley: BIBAL, 1989). 259. o.
6. A הלע kifejezésre további utalások: 50:9, 21; 51:3, 16, 27, 42, 53.
7. A קְמַשׁ kifejezésre további utalások: 50:13, 23; 51:26, 29, 37, 41, 43, 62.
8. A בשׁי kifejezésre további utalások: 50:13, 40; 51:29, 37, 43, 62.
9. További utalások találhatók a babilóniai bálványokra vonatkozóan: 50:38; 51:17, 47, 52.
10. William McKane: *A Critical and Exegetical Commentary on Jeremiah.* (ICC. Edinburgh: T.&T. Clark, 1986). 1. köt., 1267. o.
11. Holladay: *Jeremiah 2. A Commentary on the Book of Jeremiah Chapters 26-52.* 419. o.
12. Lásd: Reimer: *The Oracles against Babylon in Jeremiah 50-51: A Horror among the Nations.* 194-202. o.
13. Holladay: *Jeremiah 2. A Commentary on the Book of Jeremiah Chapters 26-52.* 415. o.
14. Lásd: Jer 50:14, 30, 35-38; 51:3, 40.
15. Lásd: Jer 50:16, 26-27.
16. Reimer: *The Oracles against Babylon in Jeremiah 50-51: A Horror among the Nations.* 204-208. o.
17. Lásd: Aloysius Fitzgerald: „Btwlt and Bt as Titles for Capital Cities". *CBQ 37* (1975): 167-183. o.
18. Reimer: *The Oracles against Babylon in Jeremiah 50-51: A Horror among the Nations.* 205-208. o.
19. Hill: *Friend or Foe? The Figure of Babylon in the Book of Jeremiah Mt*, 167. o.
20. Jer 51:33.
21. F. W. Dobbs-Allsopp: *Weep, O Daughter of Zion: A Study of the City-Lament Genre in the Hebrew Bible* (Rome: Biblical Institute, 1993). 167. o.
22. Dobbs-Allsopp: *Weep, O Daughter of Zion: A Study of the City-Lament Genre in the Hebrew Bible.* 167-171. o.
23. Michell G. Reddish: *Revelation.* Smyth & Helwys Bible Commentary (Macon, Georgia: Smyth & Helwys Publishing, 2001). 340. o.
24. Reddish: *Revelation*, 340. o.
25. Reddish: *Revelation*, 340. o.
26. Reddish: *Revelation*, 340. o.
27. Lásd még: Jel 14:8

„AZ EGYÜTTÉRZÉSRŐL... CSAK JÓT!" AVAGY „AMIÉRT SOSEM FOG KIVESZNI AZ EGYÜTTÉRZÉS!"

Már az elején be kell vallanom, hogy kellemes izgalom vett erőt rajtam, amikor megkockáztattam ezt a kettős címet. Jelen írásom célja egy manapság eléggé időszerűtlennek tűnő témával kapcsolatos elmélkedést kezdeményezni. A halandó ember együttérzésére kétkedően tekintenek az emberek. Sokan hasonlítják – cinikusan – a ritka havasi gyopárhoz, vagy mint ahogy a címben is feltűnik: már kiveszettnek tartják.

Eléggé furcsa csak akkor beszélni egy ember együttérzéséről, amikor MÁR nincs közöttünk. Azonban az együttérzés nem útlevél. Sok minden elmondható róla, mint ahogy sok minden nem. Elfogadjuk-e vagy sem, az együttérzés annyira szokatlan napjainkban, hogy szavakban már-már ki sem fejezhető.

Az együttérzésre meglepő antonimák, ellentétes értelmű kifejezések léteznek. A „meglepő" jelző igazából kevésnek tűnik, ezért megemlítjük ezeket az ellentétes jelentésű kifejezéseket: „közönséges", „szürke", „elhanyagolható", és miért ne: „megbocsátható", „elfogadható".

Az együttérzés antonimái közül kiválasztottam a két legfontosabbat: *érzéketlenség* és *kegyetlenség*. A „vagy…, vagy…" merev beskatulyázás eléggé felkavaró (vagy *„van bennem együttérzés"*, vagy *„érzéketlen vagyok"*). Azonban nem kerülhetjük el a kérdés mélyebb elemzését.

A történelem számos olyan esetet feljegyez, amikor az embereknek választaniuk kellett, és ilyenkor a „személyes hatáskörök" miatt születtek előreláthető/előreláthatatlan, erkölcsi/erkölcstelen (gyilkos) döntések. Futólagosan megemlítek néhány múltszázadbeli klasszikus példát: a híres „Schindler (a zsidók megmentője) listája"; a szovjet katonák hírhedt kegyetlenkedései a szibériai lágerek felé hurcolt német foglyokkal szemben; a vietnami őslakosok szinte felfoghatatlan reakciói az amerikai „imperialista hódítókkal" szemben,[1] stb.

Ezek a példák az embertelenné válás sötét éjének igazi villámcsapásai, melyben a szív érzéketlensége és a kegyetlenség úgymond a túlélés eszközeinek számítottak. A „homo homini lupus est"[2] („ember embernek farkasa") latin szólás a római Plautustól származik (Kr. e. 195). Az aforizma forrásaként szolgáló teljes szövegrész így hangzott: „Lupus est homo homini, non homo, quom qualist sit non novit", ami arra utal, hogy az ember az ember ellensége, és kitér azokra a kegyetlenségekre is, amelyekre az emberi természet képes. Létezik ezzel ellentétes kifejezés is: „Az ember szent az ember számára."

„Az emberi szív természeténél fogva rideg, sötét és szeretetlen. Amikor irgalmas és megbocsátó,

ezt nem önmagától teszi, hanem Isten Lelkének befolyása munkálja benne."[3]

Az együttérzés rokonértelmű szavai közül nehezen sikerült kiválasztanom e hármat: irgalom, szánalom, jóság. Máté evangéliumában található a parancs: „Elmenvén pedig tanuljátok meg, mi az: *Irgalmasságot akarok és nem áldozatot!*" Itt tehát egy elvárás és egy vágy fogalmazódik meg…

Kinek van bátorsága ezt visszautasítani? Kitől kell tanulnunk? Attól, Aki irgalmasságot tanúsított a bélpoklosok, gutaütöttek, vakok, éhezők… és bűnösök iránt. Igen, tanulhatunk az irgalommal teljes Krisztustól.

Az Ilfov megyei Jilaván élt egy fáradhatatlanul irgalmas személy. A sok ismeretlen között Emilia Petrică kiválóan megtanulta az irgalom leckéjét. Élete végéig irgalmat tanúsított a Surdu, a Matache, a Iordana és a Lenuța családok, de sok más, válságos egészségi állapotban levő embertársa iránt. Háza éjjel-nappal nyitva állt az emberek előtt, és nem utolsó sorban az őt szerető, több tucat gyerek előtt.

Kegyelettel említem meg egy másik ADRA-önkéntes nevét, aki a Covid-19-vírussal való megfertőződés nyomán hunyt el. A Prahova megyei Câmpina városában élt Raveca Enéről van szó. Életének értelmét a jó cselekedetek jelentették. Megtanulta az irgalom leckéjét, és könyörületet tanúsított a városi kórház szülészeti osztályára befektetett szegény sorsú fiatal édesanyák iránt, az újszülötteknek pedig mesteri munkával ruhákat készített.

Mindkét önkéntesünk szolgálata azt igazolja, hogy a *szánalom* nem üres beszéd, nem csupán közhely. Különleges felelősségtudattal fogadták meg az ihletett tanácsot: „Öltözzetek föl azért, mint az Istennek választottai, szentek és szeretettek, könyörületes szívet, jóságosságot, alázatosságot, szelídséget, hosszútűrést" (Kol 3:12). Meggyőződésem, hogy Isten meg fogja áldani befolyásukat. Őszinte részvétem a Petrică és az Ene családnak! Várjuk az Isten által készített dicsőséges találkozást!

Végezetül szeretném megemlíteni az együttérzés harmadik szinonimáját: a *jóság*ot. Van-e okunk jónak lenni? Lehet-e a jóság ragályos vagy örökletes? Talán természetellenes dolog jóságot elvárni egy… ismeretlentől? A Biblia megdöbbentő esetet mutat be: „Monda pedig Dávid: *Maradt-é még valaki a Saul házanépe közül, hogy irgalmasságot cselekedjem ő vele Jonathánért?* (…) Akkor monda a király: Maradt-é még valaki a Saul házanépe közül, hogy cselekedjem vele az Isten irgalmasságát?" (2Sám 9:1-3). Egy olyan ember példája áll itt előttünk, akit foglalkoztatott a jóság gyakorlása, és nem is akárhogyan. Dávid nem akart felületes lenni a jóság tekintetében. Isten jóságához hasonló jóságra törekedett. Ilyen volt Jonathán jósága is… Dávid NEM felejtette el barátja szavait: „És ne csak amíg én élek, és ne csak magammal cselekedjél az Úrnak irgalmassága szerint, hogy meg ne haljak; hanem meg ne vond irgalmasságodat az én házamtól soha!" (1Sám 20:14-15). Szinte hihetetlen a kérése, amire Dávid nem mondja, hogy… „majd meglátjuk". De még hihetetlenebbnek tűnik az, hogy Dávid nem felejti el Jonathán jóságát, és az Istenéhez hasonló jóságot tanúsít.

Az előrehaladott végidei események közepette különösen fontos szerepet kap az együttérzés. Az irgalmas szamaritánus jókor volt jó helyen. Az önkéntes munkára, különösen a Covid-19 áldozatai érdekében, nagy szükség van. A Romániai ADRA már közel egy éve indította útjára a Covid-19 Humanitárius Segélyakciót, amely azon személyek szolgálatában áll, akik drámai helyzetbe kerültek a gazdasági válság miatt. Köszönetet mondok a szponzoroknak és az önkénteseknek, akik megértették az aranyszabályt, és tudják, hogy „ha mindenkivel egyformán előzékenyek lennénk, ha úgy bánnánk másokkal, ahogy szeretnénk, hogy ők bánjanak velünk, akkor fele annyi bajunk lenne az életben."[4] ■

AZ ARANYSZABÁLY

DANIEL NEACȘU

AZ ADRA MEGGYŐZŐDÉSE, HOGY CÉLUNK ÉS JUTALMUNK JÉZUS EGYÜTT ÉRZŐ SZOLGÁLATA.

Daniel Neacșu, az ADRA munténiai és dobrudzsai koordinátora

1. https://semneletimpului.ro/video/compasiunea-este-adevarata-comunicare.html
2. https://ro.wikipedia.org/wiki/Homo_homini_lupus
3. Ellen G. White: *Gondolatok a Hegyibeszédről*. 21. o.
4. Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*. 132. o.

A MESSIANISZTIKUS IMPERIALIZMUS (III)

Annak megértése érdekében, hogy a zsidók miért nem fogadják el a mai napig a názáreti Jézus messiási voltát, előző cikkünkben elemeztük, hogy az ókori Izrael milyen mértékben tudatosította az áldozatok tipológiáját, valamint arra is kitértünk, hogy a babiloni száműzetés előtti próféták (Sámuel, Dávid, Ámos, Hóseás, Ézsaiás, Mikeás) hogyan értelmezték a Messiást. Hangsúlyoztuk, hogy ezek a próféták, isteni ihletés alatt királyi és harcos jellemet tulajdonítottak a Messiásnak, amit általában nem jegyzünk meg, sőt tagadunk is, mivel zsidó aberrációnak tartunk. Megemlítettük Ézsaiás egyedi próféciáját az Úr engesztelő haláláról, mintegy zárójelként a Messiás két grandiózus királyi szerepe között (Ézs 52:13; 53:12). E cikkünkben a száműzetés alatti és utáni jövendöléseket elemezzük.

Jeremiás és Ezékiel

Jeremiás próféta ekképpen jövendölte meg a Messiás megjelenését:

> „Hanem szolgálnak az Úrnak az ő Istenüknek, és Dávidnak az ő királyuknak, akit feltámasztok nékik." (Jer 30:9)

> „Ímé, eljőnek a napok, azt mondja az Úr, és támasztok Dávidnak igaz magvat, és uralkodik[1] mint király, és bölcsen cselekszik és méltányosságot és igazságot cselekszik e földön.[2] Azokban a napokban megszabadul a Júda, és bátorságban lakozik Jeruzsálem, és így hívják majd őt: Az Úr a mi igazságunk[3]." (Jer 23:5; 33:16)

Ha elolvassuk Jeremiás próféciáját, az igazság és biztonság Dávid sarja által vezetett birodalma a babiloni száműzetés utáni Izrael lelki és fizikai helyreállítása kontextusában jelenik meg. Ebből a szempontból Jeremiás jövendölése feltételes prófécia volt. De ez a feltételhez kötöttség csak az idő aspektusát érintette („Mikor jön el a Messiás?"), illetve egyéb, másodlagos jelentőségű szempontot. Ami a megjelenését illeti, bizonyosságként tekintettek rá: nem a választott nép erényességének függvénye volt.

Ezékiel szintén jövendölt Dávid királyságáról, amelynek megalapítására a száműzetés után kerül sor:

> „És állatok föléjük egyetlenegy pásztort, hogy legeltesse őket: az én szolgámat, Dávidot, ő legelteti őket s ő lesz nékik pásztoruk. Én pedig, az Úr, leszek nékik Istenük, és az én szolgám, Dávid, fejedelem közöttük. Én, az Úr mondottam" (Ez 34:23-24).

> „És az én szolgám, Dávid lesz a király ő rajtuk, s egy pásztora lesz mindnyájuknak" (Ez 37:24a). „És laknak azon ők és fiaik és fiaiknak fiai mindörökké, és az én szolgám, Dávid az ő fejedelmük örökké" (Ez 37:25b).

Ezékiel e próféciái a Dávid-háza száműzetés utáni helyreállításának kontextusában is értelmezhetőek, figyelembe véve Isten azon tervét, hogy eszményi királyokat adjon nekik (Ézs 32:1-2), ami Ezékielnek egyértelműen ki lett nyilatkoztatva.[4] A targum nem messianisztikusként említi Ezékiel e próféciáit. Mindazonáltal figyelembe véve, hogy Ezékiel Jeremiás kortársa volt, ezért Dávid – Dávid sarja – felemelkedésének forgatókönyvét a Messiásra történő utalásként értelmezhetjük.

A Messiás „pásztori" titulusa nem rendelkezik a lelki irányító újtestamentumi jelentésével, hanem csupán egy költői megnevezés, amellyel az ókori Közel-Keleten, így Izraelben is, elsősorban a királyokat illették, de laikusokat, papokat és prófétákat is. Számos sumer (babiloni, asszír) király dicsekedett a nép „pásztora" titulussal.[5] Amint láthatjuk, a száműzetés korabeli jövendölések a Messiást Izrael és a világ eszményi, szuverén Uraként mutatják be, aki megalapítja Dávid igazi királyságát, az igazság birodalmát. Jeremiás és Ezékiel nem áldozatként beszél a Messiás eljöveteléről.

A MESSIÁS „PÁSZTORI" TITULUSA NEM RENDELKEZIK A LELKI IRÁNYÍTÓ ÚJTESTAMENTUMI JELENTÉSÉVEL, HANEM CSUPÁN EGY KÖLTŐI MEGNEVEZÉS, AMELYLYEL AZ ÓKORI KÖZEL-KELETEN, ÍGY IZRAELBEN IS, ELSŐSORBAN A KIRÁLYOKAT ILLETTÉK, DE LAIKUSOKAT, PAPOKAT ÉS PRÓFÉTÁKAT IS.

Dániel

Dániel próféciáiban is a Messiás mindenekelőtt az Isten által választott szuverén Úr, aki helyettesíti a világhatalmak sorát és megalapítja világszéles birodalmát, az igazság és az örök béke országát (lásd Dán 2). Egy olyan királynak, aki a világbirodalomra bálványként tekintett, Isten kinyilatkoztatta, hogy végül jönni fog Valaki, aki megszemélyesíti Istennek a teljes világ feletti szuverenitását. Ez a birodalom, amelyet a profetikus álomban egy hatalmas kő jelképez, Isten hegyé-

ről válik le, és összezúzza a világ szuperhatalmait, majd helyettesíti őket. Ez a Győztes, akinek neve nincs megemlítve, örökre uralja a földet. Ez a lehető „legimperialistább" forgatókönyv, akár idézőjelbe tesszük a szót, akár nem.

Egy másik álomban, amely ugyanezt a forgatókönyvet követi, miután a próféta szeme előtt végigvonulnak a világ egymást követő négy civilizációját jelképező fenevadak, megjelenik a Messiás, mindennapi névvel említve: *kə-ḇar-ʾĕnaš* (mint egy ember),[6] mint az emberiség Képviselője, éles ellentétben a földi birodalmak kegyetlenségével. Az isteni ítélet végén ez az Ember uralmat nyer a világ minden birodalma és hatalma felett, megbosszulja a szenteket, és örök élettel ajándékozza meg őket az Ő országában. Ebben az esetben is Dániel előtt egy királyi Messiás jelenik meg, ahogy a zsidók és az egész világ várja egészen a mai napig. Az első két jövendölésben Dánielnek semmit sem nyilatkoztat ki Isten a Messiás alázatának, önfeláldozásának és látszólagos eltűnésének „kitérőjéről".

A szentélyről szóló látomásban, e világ nyája két alfa-hímjének (az iráni kos és a görög bak) küzdelme, valamint a luciferi szarv gaztette után, amely a vég idején éri el a tetőfokát (8:17, 19), várjuk a Messiás megjelenését. Ezúttal azonban a messiási Személy eleve létezőként jelenik meg, a seregek Fejedelmeként (8:11; vö. Józs 5:14-15).[7] Ő egy időben a mennyei szentély isteni szuverén Ura és a szentély minden szolgálójának legmagasabb Főpapja. Papként a szüntelen égő áldozatot felügyeli, amelyet keresztényekként a Messiás mindent elfedező engesztelő áldozataként látunk (Zsid 7:27; 9:14; Jel 5:12). De mit értett a zsidó a szüntelen égő áldozatból, amely éjjel-nappal füstölgött az oltáron, és amely az összes többi, alkalmanként hozott áldozat alapjaként szolgált?

Végül amikor a luciferi szarv merészsége a tetőfokára hág, és a földi főpap a mennyei Főpappal mérné össze az erejét, a szentély ugyanazon területén, a mennyei seregek Fejedelme közbelép, és végérvényesen legyőzi ellenfelét. A seregek Fejedelmét ezúttal *Śar Śarim*-nak nevezik (fejedelmek Fejedelme, Dán 8:25), amely titulust a bibliamagyarázók többsége, élen a zsidókkal, Istennek tulajdonítják, míg Dániel Mihálynak is (Dán 10:13; 12:1).

A mennyei seregek Fejedelme és a szent nép Oltalmazója uralja a 8. és a 10-12. fejezetek színterét, ellentétben a földi és földön kívüli fejedelmekkel, akik világunkat pusztítják (Dán 10:13, 20-21; 12:1). Az Ő szerepe végleg felszabadítani a világot a végeérhetetlen konfliktusok, üldözések, szenvedések, visszaélések és a zavar állapota alól. A Messiás áldozatának központi szerepét lefedik ezek a fejezetek. Valóban, Mihály lenből készült papi ruhát visel, mint a főpap az engesztelés napján (Dán 10:5; 12:6; 3Móz 16:3-4, 23-24), de milyen evangéliumot láthat a zsidó ebben a jelképben, amikor még a keresztények sem ismerik fel a Messiás-Mihály azonosságát és Mihály fehér papi ruhájának jelentőségét?[8]

A MEGÍGÉRT PÁSZTOR FLORIN LĂIU

Befejezés

Isten senkit sem hagyott sötétségben a Messiás nagy áldozatára vonatkozóan. Dániel 9. fejezete felfedi előttünk földre jöttének idejét és körülményeit, mégpedig úgy, hogy az tökéletes összhangban legyen Ézsaiás nagy jövendölésével (52-53). Ezzel azonban majd lapunk következő számában foglalkozunk. ■

Florin Lăiu, nyugdíjas bibliatanár

1. A héberben itt ugyanaz az ige (*haśkél*) szerepel, mint Ézs 52:13 („jó szerencsés lesz"), 1Sám 18:5 („győz", Károlinál: „eszesen viseli magát") és Péld 17:8 („sikert arat", Károlinál: „okosan cselekszik") versében. Gyakran a szó a „megért" jelentéssel bír (Neh 8:13).

2. A héber szöveg a *ʾérec* kifejezést használja (jelentése: ország, vidék, telek, föld). Cornilescu, akárcsak Károli a „föld" szót használja itt, viszont ha ezt a kijelentést más messianisztikus próféciákkal is összevetjük, amelyek arról szólnak, hogy Dávid leszármazottja nemcsak Jeruzsálemben fog uralkodni, hanem az egész világon, nyilvánvalóvá válik, hogy itt is inkább „föld"-et kell értenünk, ahogy az angol nyelvű KJV-, a DRA- (*in the earth*), a német Schlachter- (*auf Erden*), vagy az olasz CEI-fordításokban (*sulla terra*) is olvasható.

3. Az „igazság"-ot jelölő héber kifejezés (*cədaqá*) jelentése: igazság(osság), törvény szerinti igazságosság, jótékony, felmentő igazságszolgáltatás, ártatlanság, törvény mércéje szerinti életvitel, erény, méltányosság, jó cselekedet, érdem, siker, győzelem. Ennek a szónak az arab változatát (*sadaqat*) átvették a törökök, általuk pedig a román nyelvbe is bekerült: a XVIII-XIX. században használt *sadacat* (*sădăcat, sadicat*) szavak jelentése: „elköteleződés", „őszinte/tisztességes kapcsolat", „odaadás". A név, amit Jeremiás a Messiásnak adott, egyben ironikus utalás Sedékiás királyra (*Cidqi-Yahu*), amely névnek a jelentése: „Az én igazságom Yahwé".

4. Ez 45:7-9, 16-17, 22; 46: 2, 4, 8, 10, 12, 16-18; 48:21-22.

5. Ézs 44:28; 56:10-11; Jer 17:16; 23:2-4; Ez 34:2-23; Zak 11:8. Az „egyetlen Pásztor" kifejezés arra a tényre utal, hogy Izrael két részre oszlott (Izrael és Júda). A számüzetés után a kiválasztott nép egy királyságot kellett, hogy alkosson (Ez 37:16-22). https://core.az.uk/download/pdf/58820914.pdf

6. Szó szerint: „mint embernek fia". Ez az arám kifejezés – amelynek héber megfelelői is voltak (*ben-ʾadam* [„Ádám gyermeke", „ember", „emberi lény"]); (*ben-ʾĕnoš* [„halandó fia", „ember gyermeke"]) – volt a Jézus által kedvelt megnevezés, amellyel önmagára utalt.

7. A héber *cāḇāʾ* kifejezés („hadsereg") jelenthet harcot is (Dán 10:1), csillagokat (5Móz 4:19), mennyei seregeket, angyalokat (1Kir 22:19), Isten teremtett világát (1Móz 2:1), és a szentélyben végzett szolgálatokra is utalhat (4Móz 4:3; 8:25). A „Yahvé, a seregek Ura" titulust (2Sám 1:3, 11; 5:10; Zsolt 24:10), vagy a „Yahwé Cəḇāʾōṯ" (a seregek Yahwéja?, a harcos Yahwéja?, Aki mindeneket megteremt?) megnevezést Sámuel és Dávid népszerűsítette, majd minden próféta Izrael Istene kedvelt címeként használta.

8. E fehér szertartási ruházat jelképértékéről ekképpen írt Ellen G. White az *Apostolok történetei* c. könyvben: „Miként a jelképesen előrevetített istentiszteleti szertartás szerint a főpap levetette díszes öltözékét, hogy egyszerű papi gyolcsruhában végezze a szolgálatot, Krisztus is levetette a királyi öltözetet és emberi alakot felvévén, áldozatot mutatott be. Ő volt a főpap és az áldozat is egy személyben. És amiként a főpap teljes díszben lépett ki újból a várakozó gyülekezet elé, miután elvégezte szolgálatát a szentek Szentjében, akképpen fog Krisztus is visszatérni vakító fehér ruhában."

MISSZIONÁRIUS PERSPEKTÍVÁK

A HIT GYÜMÖLCSE

AUREL NEAȚU

MEGHÍVLAK BENNETEKET, KEDVES TESTVÉREIM, HOGY KÉRJÜNK BÖLCSESSÉGET ISTENTŐL.

Ki gondolna tökéletes szépségre, amikor egy szürke, sáros virághagymát néz, amit a fekete, hideg földbe ültetnek? Nézzétek, hogy virágzanak a liliomok! – mondta az Úr Jézus, és gondoljunk arra, hogy Isten ezekben a napokban is parancsol a növényekben rejtőzködő életnek. Hamarosan a talaj csöndes „laboratóriumaiból" kibújnak a fűszálak és az illatozó virágok. Az újjászülető életről szóló kép folytatásaként értesítelek benneteket, hogy nemrég az Unió bizottságának munkatársai egy új terv kidolgozásába fogtak, amely – képletesen szólva – néhány hónap alatt, a Személyes szolgálat 2021-2022-es évében szép növekedésnek néz elébe. A projekt neve: *Kövess Engem a te felebarátoddal!*

A következő személyek és intézmények képviselői alkották a munkabizottságot: az Adventus Egyetem rektora, az Adventista Médiaközpont igazgatói, a Viață și Sănătate Kiadó, a Semnele Timpului, a Romániai ADRA, a Sola Scriptura, a Sáfárság és a Misszió Osztály; tőlük értékes észrevételeket és javaslatokat vártunk. Január 9-10-én, azaz egy keddi és egy szerdai napon munkacsoportot alkottunk az Unió bizottságának tagjaival, és megbeszéltük a jövő év missziós távlatait. Ami újdonság lesz az előző évekhez képest: lesz egy az eddigiektől eltérő odaszentelődési hetünk, amit a kor követelményeihez adaptálunk abban reménykedve, hogy sokan közülünk motiváltságot fogunk érezni az evangélium hirdetésében való személyes részvételre. Ugyanakkor elő fogunk készíteni egy különböző missziós terveket tartalmazó egyéni és csoportos katalógust, amelyből kiválaszthatjuk a hozzánk legjobban illő szolgálati módszert.

A jelenleg még fejlesztés alatt álló projekt egyre inkább körvonalazódik, miközben folyamatosan konzultálunk a lelkészekkel és a kezdeményező szellemű testvérekkel. Titeket is meghívunk, hogy vegyetek részt személyesen régi és új projektjeinkben, hogy Pál apostol szavaival élve az egyházban és a társadalomban is az „élet illatai legyünk az életre". Meggyőződésem, hogy a 2021-2022-es évek missziós stratégiáinak végső változata nagyon sok értékes, új, egyházunk laikus önkénteseitől származó elemet fog tartalmazni.

Hadsorba állítjuk a forrásanyagainkat, és ez úton hozom tudtotokra, hogy tervezzük a *Tanítvány Bibliájá*nak és a *Tanítvány kézikönyvé*nek kiadását. Mindkét projekt túl van már a „csiráztatás" szakaszán, és szép eredményekkel kecsegtet a Személyes Szolgálat Évében. A *Tanítvány Bibliájá*ról annyit mondhatok, hogy szolgálattevőknek készül, multimédiás formátumban, hang- és videoanyaghoz való hozzáféréssel a QR-kódok segítségével. A *Tanítvány kézikönyve* már szinte elő van készítve nyomtatásra, kiváló forrásanyag lesz a lelki fejlődést elősegítő mentori programokban.

Engedjétek meg, hogy vallomást tegyek. Azért imádkozom Istenhez, hogy a világjárvány és a válság, ami velejár, ne hátráltassa Isten terveit. Pár nap múlva eltelik egy év a Covid19 romániai kirobbanásától. Szervezetként továbbra is szükségünk van alkalmazkodni, és ezért arra kérlek benneteket, testvéreim, hogy imádkozzunk bölcsességért az Úrtól. Ő a lehetetlen helyzetek Szakértője, és többet is adhat egyesített kérésünkre, mint gondolnánk. „Mit mondunk azért ezekre? Ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk? Aki az ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem Őt mindnyájunkért odaadta, mi módon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk?" (Róm 8:31-32).

Kívánom, hogy Isten mindenkit árasszon el áldásaival, mint az eső cseppjei vagy a nap sugarai. Isten ereje vonjon körbe, szépítsen meg és tegyen eredményessé minket, és életünkkel – a szeretet szolgálata által – tegyünk boldoggá más életeket is!

„Örüljetek az Úrban mindenkor; ismét mondom, örüljetek! A ti szelíd lelkűségetek ismert legyen minden ember előtt. Az Úr közel! Semmi felől ne aggódjatok, hanem imádságotokban és könyörgésetekben minden alkalommal hálaadással tárjátok fel kívánságaitokat az Isten előtt. És az Istennek békessége, mely minden értelmet felül halad, meg fogja őrizni szíveiteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban" (Fil 4:4-7). ■

Aurel Neațu, a Romániai Unió elnöke

A szövegeket egészítsd ki a hiányzó szavakkal, majd keresd meg és karikázd be azokat az alábbi táblázatban is! A szövegek által felfedezheted, hogy Isten folyamatos oltalmában részesülünk. Próbáld megtanulni kívülről ezt az igeszakaszt!

121. _____ (Grádicsok éneke)

1. **Szemeimet a _____ emelem, onnan jön az én segítségem.**
2. **Az én segítségem az _____ van, aki teremtette az _____ és _____.**
3. **Nem engedi, hogy lábad _____; nem szunnyad el a te _____.**
4. **Ímé, nem szunnyad és nem _____ az Izráelnek őrizője!**
5. **Az Úr a te őriződ, az Úr a te _____ a te jobbkezed felől.**
6. **Nappal a nap meg nem _____ téged, sem éjjel a hold.**
7. **Az Úr _____ téged minden gonosztól, megőrzi a te lelkedet.**
8. **Megőrzi az Úr a te ki és bemeneteledet, _____ fogva _____!**

W	H	F	D	C	Z	Ö	Q	C	N	U	F	Ű
S	E	G	Í	T	S	É	G	E	M	M	Ö	N
R	G	E	Á	Ű	O	Í	Ű	C	V	D	L	L
G	Y	Y	U	Y	L	T	G	H	J	L	D	Y
C	E	G	E	T	T	S	I	X	Q	B	E	Ű
S	K	E	R	A	Á	C	N	B	A	Á	T	Á
Ú	R	T	Ó	L	R	É	O	Ü	Ö	I	O	P
E	E	F	B	S	H	H	G	Ü	Ű	N	U	J
M	B	R	S	Z	Ú	R	J	A	Q	C	G	Y
E	H	Ü	Í	I	X	Y	O	Z	F	Z	G	Z
G	R	Y	S	K	Á	R	N	Y	É	K	O	D
Ő	R	I	Z	Ő	D	P	P	S	D	R	G	Á
R	E	F	E	M	O	S	T	A	N	T	Ó	L
I	T	Y	U	L	U	O	I	P	Ü	Ő	Ú	Z
Z	S	E	M	I	N	D	Ö	R	Ö	K	K	É

Megoldás: Zsoltár; hegyekre; segítségem; Úrtól; eget; földet; inogjon; őriződ; alszik; árnyékod; szűr; megőriz; mostantól; mindörökké.

OLVASOK ÉS FELFEDEZEK

ALINA CHIRILEANU

Alina Chirileanu, az Unió Gyermekosztálya igazgatójának asszisztense

AZ ADVENTISTA SZOCIÁLIS GONDOZÓK
ÉS MISSZIONÁRIUSOK
ORSZÁGOS TALÁLKOZÓJA

ONLINE
universitateaadventus
institutadventist

MEGHÍVOTTAK:

Paolo Benini
Florian Ristea

Szívből jövő szolgálat

Az esemény iránt érdeklődőket megkérjük, hogy iratkozzanak fel az alábbi webcímen:
uadventus.ro/conventieNAMS2021

A pandémia alakulásának függvényében frissített információkat közlünk az esemény szervezésével kapcsolatosan.

2021. ÁPRILIS 16–18.

„...teljes szívedből..."
(Lukács 10:27)

További információk:
Tel. 0753 142 622
Email: secretariat@uadventus.ro

Hetednapi Adventista Egyház
ADVENTUS EGYETEM
ADRA
ASproAS

Oktatás minden időben

NYÍLT NAPOK AZ ADVENTUS EGYETEMEN

2021. május 21–23.

„Isten választottjai életük teljes időtartama alatt tanulni fognak."

Ellen G. White, A keresztény nevelés alapelvei, 350. o.

Meghívott:

Clifford Goldstein,
író, a Hope Channel szerkesztője

ADVENTUS EGYETEM

Az eseményen való részvételhez feliratkozás szükséges, amit az alábbi címen tehetnek meg:
www.uadventus.ro/zileleua2021

A pandémia alakulásának függvényében frissített információkat közlünk az esemény szervezésével kapcsolatosan.

További információk:
0753 142 622
secretariat@uadventus.ro

ONLINE
universitateaadventus
institutadventist

57706